

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 7 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 10 hal., pocztą 16 hal. — Biura Redakcyj i Administracji ulica Podwale 1. 3. — Ekspedycja miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcyj Nr. 510.

Prenumerata:

zamiejscowa:		miejscowa:	
rocznie	36 K	rocznie	28 K
ówwierócznie	9 K	ówwierócznie	7— K
półrocznie	18 K	półrocznie	14 K
miesięcznie	3 K	miesięcznie	2-40 K

W Niemczech 3 K 20 h. miesięcznie. We wszystkich innych państwach 4 K 60 h. miesięcznie.

„Przewodnik naukowy i literacki”. Dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ówieróczni i miesięczni za dopłatą: pierwsi 1 K 50 h., drudzy 60 h. „Przewodnik” prenumerowany osobno kosztuje 8 K.

Ceny ogłoszeń: Wiersz petitowy lub jego miejsce 26 hal.

Tabelaryczne i listkowe po 30 hal., nadesłane po 60 hal., za wiersz lub jego miejsce miary petitowej.

Ogłoszenia listkowe, tabelaryczne i statutowe towarzystw akcyjnych i ubezpieczeniowych po 60 hal. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Ogłoszenia osób i zakładów prywatnych przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, 13 października 1917.

W dniu dzisiejszym rozpoczęły się uroczystości poświęcone pamięci zgonu Tadeusza Kościuszki. Jedno z serc najgorętszych i najczystszych bić przestało d. 15 października 1817 w ustroniu szwajcarskiem, w zabitej od świata deskami Solurze. Cała Europa brała udział w żałobie Polski, bo wszyscy, zarówno przyjaciele, jak wrogowie naszego narodu z cześcią bezwzględną otaczali szacowną postać rycerza, który wszystko złożył na ołtarzu Ojczyzny.

Więc nie dziw, że ta Ojczyzna przechowała go w niezatartym wspomnieniu. Więcej nawet: otoczyła pamięć najlepszego swego syna nie tylko cześcią, lecz także miłością, która z pokolenia przechodząc na pokolenie, utrzymała się podziś, dzień w tym samym żywym stanie, w jakim opanowywała serca za życia Naczelnika i biadała nad jego mogiłą.

Mieliśmy ludzi wielkich podostatkami. On wszakże pozostał dla nas największym. Dlatego właśnie, że wielkim nigdy nie chciał się przedstawiać, dlatego, że osobistych celów nigdy nie uznawał i o splendor swej osoby nie ujawniał najmniejszej dbałości. Podziwiamy męstwo jednych, genial-

ność innych mężów opatrnościowych, jakich miała Polska, — ale Kościuszko jest przed innymi tym, który posiadał najgorętszą miłość narodu.

On był „pomnożycielem Ojczyzny” w całkowitem tego słowa znaczeniu. On pomnożył stan posiadania Polski w niejednym kierunku. Nie ów materialny, który zapisuje się w rubrykach statystyki i na kartach geograficznych, jeno ten donioślejszy, dla którego rejestry historii otwierają swą księgę. Był pomnożycielem On, który na ugorze narodowym i społecznym Polski XVIII. w. rzucił bogaty posiew, porywając ją do bohaterstwa wysiłku; On, który zastępem narodowym przydał nowe zaciągi, przysparzając lud wiejski; On, który Polsce nie dał wprawdzie zwycięstwa, gdyż dać go jej nie mogła moc ludzka, ale który stworzył Polsce podstawę żywotności na wewnątrz, a na zewnątrz uczynił ją problemem, domagającym się nieustannie rozwiązania.

Więc było to wszystko istotnym pomnożeniem Ojczyzny, stawiło bowiem na gruncie polskiej rzeczy nowe, rozszerzało jej kregi, otwierało nowe horyzonty. Przed Kościuszką Polska przedstawiała smutny obraz letargu w rozbięciu; od chwili jego wystąpienia obraz ten zaostriżył się tragicznie w swych konturach, ale nabrał cech życia, podeptanego wprawdzie i zagrożonego zewsząd, jednak niepokonanego.

Z doby Kościuszkowskiej wywiodły się wszystkie te prądy, którym mamy do zawdzięczenia, że imię Polski nie zostało wykreślone

z księgi narodów. Także wojna dzisiejsza dowiodła żywotności idei, którym Kościuszko torował drogę. Kiedy po wielu wysiłkach nadaremnych, przed naszymi oczyma dokonało się odrodzenie Polski, kiedy znowu własne budować poczęliśmy państwo i wszystko przemawia za tem, że z wojny wyniesiemy powrót do samoistnego bytu narodowego, — to w niemałej mierze zawdzięczać należy to wierności, z jaką dochowały się u nas Kościuszkowskie ideały. One dały nam zdolność życia, i zdolność ta znalazła już uznanie w akcie z 5 listopada.

Hołd niesiony obecnie Kościuszcze ma cechę aktu wdzięczności. Ukochała Polska postać Naczelnika gorąco, uczyniła ją symbolem swych dążeń, a teraz cześć pragnie złożyć jego duchowi za to, iż stał nieustannie na straży narodu, że nie dał mu upaść w rozprężeniu i zapomnieniu praw swych, że powiódł poprzez cierpienia i ofiary, których nie brakło także w tej wojnie, ku bezpiecznej ostoi, jaką wniosło dla niej zrozumienie i wielkoduszne postanowienie mocarstw centralnych.

Wewnętrzne sprawy Monarchii.

Polnische Nachrichten donoszą: Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem urzędującego wiceprezesa Koła plenarne posiedzenie Koła Polskiego, na którym członkowie przydyum zdali sprawę z rokowań

przeprowadzonych z Rządem. Po tem sprawozdaniu wywiązała się kilkugodzinna rozprawa, w której wzięło udział wielu członków Koła. W końcu 29 głosami przeciwko 7 przyjęto wniosek: Koło Polskie poleca swemu członkowi komisji budżetowej głosować za prowizoryum budżetowym w oczekiwaniu, że Rząd wypełni swoje zobowiązania.

O stanowisku Koła Polskiego w innych sprawach zadecyduje plenarne posiedzenie, które zwołane zostało na wtorek 16 b. m.

Na wczorajszym południowym posiedzeniu komisji budżetowej dr. Głabiński złożył imieniem Koła Polskiego oświadczenie, że Polacy głosować będą za budżetem w oczekiwaniu, że Rząd spełni swe zobowiązania. W głosowaniu przyjęto następnie wniosek referenta proponującego 6-miesięczne prowizoryum budżetowe. Wniosek p. dr. Diamanda, oświadczający się za 4-miesięcznym prowizoryum, tem samem odpadł.

Przyjęto także wniosek p. Tomschika o poprawie bytu personalu kolejowego.

Przewodniczący zwrócił następnie uwagę członków komisji, że rozprawa nad budżetem jest terminowo ograniczona; postanowiono, by komitet rozpatrzył sprawę rozdziału referatów.

Z Wiednia telegrafują: Jak się dowiadujemy, do pragmatyki służbowej na-

2)

Stanisław Lam.

Tadeusz Kościuszko.

(W setną rocznicę zgonu).

Stały się jednak lata wieńczące pracę jego pomyślnym wynikiem, także latami smutku. W r. 1768 umarła mu matka, wzór cnót niewieścieich i piastunka najlepsza. Już widzieliśmy, jak po śmierci męża u miała idąc za upodobaniami syna skierować go na najlepszą drogę — tu jeszcze za zaletę poczytać jej należy, że powiększyła majątek rodzinny przez nabycie folwarku, położonego tuż obok Siechnowicz, a zwanego od właściciela Dawida Kościuszki: Dawidowoszczyzną. Ten to folwark miał być własnością Tadeusza, gdy na Siechnowiczach zostałby brat Józef z obowiązkiem spłaty reszły rodzeństwa.

Ale nie tylko wypadki rodzinne napełniały smutkiem serce Kościuszki. Wydarzenia ogólne, rozgrywane się wówczas w Polsce, musiały go równie żywo obchodzić, a może nawet i tworzyć o niemniej smucić, a może nawet i tworzyć o przyszłość Ojczyzny. Widoczny był już wszystkim wpływ przemożny Rosyji i Prus na sprawy Państwa Polskiego, wpływ, bynajmniej nie dodatni dla biegu całej polityki. Doszło do tego, że nawet w sprawy czysto wewnętrzne mieszały się postawie obcy i w nich zabierali głos stanowczy. Ten „głos radczy” poparty był dalej wojskami dobrych sąsiadów, szczególnie zaś czulej opiekunki Rosyji. Ta ostatnia tak dalece dbała była o wolność swobód szlacheckich, że nie pozwoliła nawet Sejmowi polskiemu znieść prawa t. zw. *liberum veto*, polegającego na tem, że jeden poseł mógł zerwać Sejm cały i nie dopuścić do uchwał żadnych. Naturalnie, że Rosyja miała w tem swoje własne rachuby i bynajmniej nie myślała o Polsce, ale tylko i wyłącznie o sobie. Nie wszyscy atoli to rozumieli, a raczej nie wszyscy chcieli rozumieć — stąd też w społeczeństwie powstał rozłam osłabiający Polskę jeszcze bardziej na zewnątrz.

Grono szczerych i gorących miłośników Ojczyzny, chcąc ratować zagrożone prawa a także i ziemie, na których bezkarnie rozsiadły się wojska rosyjskie — zawiązało konfederację w mieście podolskim Barze. Na czele tych nielicznych zbrojnych zastępów stanął Kazimierz Pułaski i z hasłem wyzwolenia Ojczyzny podjął walkę przeciw Rosyji. Lecz szczupłe siły konfederatów nie wiele mogły zdziałać. Bar i Berdyczów wzięto — wzniecone przeciw konfederatom rozruchy chłopów ukraińskich zakończyły — utrudniały jakiegokolwiek działania. Konfederacja chwyciła się środka ostatecznego i pojmowała nawet króla, który stał po stronie przeciwników.

Wszystko to musiało czynić wrażenie przynębiające. Młódź zapalna i żądna zawsze szybkiego rozstrzygnięcia spraw wszelkich spieszyła ochotnie pod sztandary Pułaskiego, ale krwią swoją choć w wierze najlepszej nie służyła sprawie najgodniej. Bądź co bądź bowiem widoki osiągnięcia czegoś na tej drodze były prawie żadne, dawały zaś prawo postronnym do mieszania się jeszcze bardziej w politykę krajową.

Kościuszko, jakkolwiek był jeszcze młodzieńcem niedoświadczonym, przecie rozumiał dobrze to położenie i trzymał się zdala od owych przewrotów. Widział, że nie nadszedł jeszcze czas działania, że on sam nie jest jeszcze tak wyszkolony, by osoba jego pomocą mogła i zaważyć na szali; wychodząc zaś z założenia, że ten tylko dobrze służy Ojczyźnie i jest dobrym obywatelem, kto siły swoje stara się jak najlepiej wyzyskać — zostaje przy książkach i nauce. Niebawem, bo w 1770 r., jako dwudziestoletni młodzien wyjechał do Paryża, aby tu w szkole doświadczenia i wyższej sztuki wojskowej zyskać to, co potrzeba było — nie tylko jako, ale i roztropnych ludzi w Polsce zdaniem — do osiągnięcia stanowiska kierującego w armii. Jako uzdolniony inżynier, głównie w tym kierunku pracował dalej zagranicą. Zapoznawał się z różnymi sposobami budowania dróg i mostów, wznoszenia wałów i nasypów obronnych, umacniania miejsc i obwarowywania tychże. Zapewne nie z jednego źródła czerpał swe wiadomości i nie jeden doświadczony Francuz używał mu rad swoich i wskazówek. Cztery lata — to przecie szmat czasu, w którym wiele zrobić może każdy — a cóż dopiero

zrobić musiał Kościuszko, odznaczając się zawsze wielką gorliwością we wszelkiej nauce. Toż bogaty w zasób niezwykle wszelkiego rodzaju wiadomości wojskowych, wraca w roku 1774 do Ojczyzny — z chęcią służenia jej, oddania z nawiązką zaciągniętego długu wdzięczności za to, że nie szczędziła kosztów na jego wykszolenie.

Niestety, jeszcze gorsze stosunki zastał Kościuszko w Polsce teraz — niż te, jakie zostawił na wyjeździe. Bohaterskie wysiłki konfederacji barskiej przebrzmiały zupełnie, kraj został uszczuplony rozbiorem, dokonanym przez sąsiadów, wpływ Rosyji był jeszcze przemożniejszy. Zamiary utworzenia wielkiej armii spełżyły tym razem na niczem, dla Kościuszki, wracającego z obczyzny nie było nawet tego miejsca, które zajmował poprzednio jako nauczyciel w szkole kadeckiej. O złożeniu więc ofiary Ojczyźnie z własnych umiejętności i zdobytych umysłowych nie było mowy. Trzeba było usunąć się w cień, wrócić na zagon rodzinny, wyżyć się marzeń o sławie i wawrzynach, zdobytych w zaszczytnej służbie własnemu narodowi i sprawie ogólnej. Wyjechał za tem na wieś.

Lecz i tu spotkał Kościuszkę zawód. Dom i dziedziczne Siechnowicze źle w czasie nieobecności gospodarowane przez brata Józefa — poszły w dzierzawę, z której ani dochodów, ani pożytku żadnego nie było. Musiał tedy Tadeusz szukać gościny, a nawet i grosza na niezbędne wydatki codziennego życia u krewnych, musiał tułać się i mieszkać kątem po ich dworach. Przebywał wówczas bądź to u stryja Jana Nepomucena w Sławinku pod Lublinem, bądź u siostr swoich, z których starsza Anna Estkowa, stolnikowa smoleńska mieszkała w Dołtoli-sku, młodsza zaś Katarzyna Żółkowska, sędzina z wolkowskiej, w Kurzawce. W tym czasie też odnowił on przyjaźń z domem wojewody smoleńskiego Józefa Sosnowskiego, który ongi wstawiał się nawet do Czarotoryskiego w sprawie przyjęcia Kościuszki do szkoły kadetów. Odnowiona ta jednak przyjaźń nie miała wyjść na dobre Tadeuszowi. Wojewoda bowiem miał dwie córki, z których jedna, Ludwika, wplątała imię swoje w koleje życia naszego bohatera. Podobno sympatya, jaką panna żyła dla dobrze ułożonego i wytwornego młodzieńca, przeszła w miłość, która nawet może nie była bez wzajemności. Różnie i

wiele o tym stosunku pisano, różny też wpływ przypisywano mu na dalsze losy Kościuszki. Nie brakło zmyślonych opowieści, co nawet niemieckiemu pisarzowi Fr. Gaudemu posłużyły do osnucia romanu („Der Jahrestag”), nie szczędzono także domysłów na temat tego zawiedzionego czy nieszczęśliwego uczucia. Jak było — i co, o tem dziś nie wiele powiedzieć można, bo dwa pozostałe ślady, którymi są listy Ludwiki Sosnowskiej, późniejszej księżny Lubomirskiej — nie mówią nic prawie. Dlatego też nowsi historycy starają się sprowadzić całe zdarzenie do przemijającego wypadku, co później dopiero przez samą Ludwikę został rozdmuchany do rozmiarów gorącej i płomiennej miłości, której sprzeciwił się dumny wojewoda, szukający bogatszego i dostojniejszego niż Kościuszko, męża dla swej córki.

Nie wiedzieć czy też ta przygoda w domu Sosnowskich, czy też inne okoliczności wpłynęły na to, że Kościuszko postanowił porzucić życie na lasce krewnych, a poświęcić się zawodowi, do którego długa i mozolnie się przygotowywał. Są dowody, że chciał opuścić Polskę, wstąpić do armii saskiej i w niej szukać dla siebie stanowiska i praktycznego użytkowania książkowej nauki. Lecz plany te szybko uległy zmianie wobec wiadomości, jakie nadeszły do Europy z Ameryki.

Oto Amerykanie porwali się do walki wolnościowej przeciw Anglii, która zwolna i niepostrzeżenie starała się ujarzmić niezależne plemiona. Bezpośrednim powodem, a raczej nawet tylko pozorem, pod jakim wypowiedziano wojnę, było naróżnienie cła na herbatę. Amerykanie wymogli Anglii posłuszeństwo, zerwali wszelkie stosunki i ogłosiła płomienną odezwę niepodległościową, gdzie powiedziano między innymi, „że wszyscy ludzie stworzeni zostali równymi sobie”, „że Stwórca udzielił im pewnych praw niezbywalnych, w których rządzie na pierwszym miejscu postawić należy prawo do życia, do wolności i do poszukiwania szczęścia”. W obronie tych praw „pełni ufności w Opiekę Opatrzności Boskiej, zobowiązujemy się — słubowano uroczystość — do poparcia niniejszego oświadczenia życiem naszym, mieniem i honorem”.

(Ciąg dalszy nastąpi).

uczycieli wydane zostaną zarządzenia wykonawcze, przygotowawcze obecnie w urzędach centralnych. Podwyższone kwinkwena, remuneracje dla suplentów tudzież inne udogodnienia w poborach, wchodzą w życie z dniem 1 sierpnia b. r., gdyż z tym terminem weszła także w życie i ustawa sama. Odpowiednie polecenia dla krajowych władz szkolnych zostaną wydane w czasie najbliższym.

Sytuacja wojenna.

Wielkiej „młocarni parowej“ na froncie zachodnim zabrakło znowu pary. Wyczerpał ją wysiłek poczęty dnia 9 b. m. Należy napęścić kocioł na nowo i dorzucić drewna do paleniska.

Od początku nieprzyjacielskiej ofensywy na zachodzie, t. j. od 31 lipca b. r. dokonali Anglicy dziesięciu potężnych uderzeń. Jeśli obliczy się siły użyte i straty poniesione przez nich w ciągu ubiegłych 10 tygodni, to mimowolnie nasunąć się musi pytanie, dla czego raczej nie skoncentrowali owych sił do mniejszej liczby, a w zamian tem potężniejszych ataków. Napady urządzano zawsze przy udziale 10—15 dywizyj — przeciętnie 12 dywizjami. Wobec tego, że szli zawsze głębokimi formacjami, straty wynosić musiały co najmniej 20 proc., czyli 2 1/2 dywizji. Pomnożywszy to przez 10, tyle bowiem było dotąd wielkich ataków, przjąć wypadła liczba ogólna strat na 25 dywizyj = 350.000 ludzi. Jeśli do tego dodamy rannych i chorych, zakrągłi się owa cyfra na pół miliona. Spadnie jednak mniej więcej na 400.000, dzięki powrotowi uleczonych.

Jest to w każdym razie ogrom przerażający. Nie byłby on powstał, gdyby Anglicy skupili się w sobie do jednego lub niewielu tylko natarć, gdyby n. p. pewnego pięknego poranku uderzyli nie 14—15, lecz 40—50 dywizjami. O ile więc ze byłyby także wówczas widoki powodzenia!

Cóż było powodem, że pogardzili tą taktyką? Lord Winston Churchill oświadczył niedawno, iż Anglicy w ciągu jednego z ostatnich tygodni zużyli cztery razy tyle amunicji, co w ciągu całej walki nad Sommę. Daje to pewne pouczające wskazówki. Jeżeli przy sile 12—15 dywizyj do ataku użyto tyle amunicji, to w razie wystąpienia 40 do 50 dywizyj, albo nie starczyłoby amunicji, albo też artylerję musiałoby się ogromnie rozciągnąć. A dotychczasowe, tak skąpe — dodajmy — sukcesy, mają Anglicy do zawzięcia wyłącznie ogromnie gęstemu ustawieniu baterii działowych.

Widocznie więc boją się oni uklepać grubego pancerza, jakim piechotę osłania artylerja, na pancerz większy wprowadzić, jednak z cieńszej blachy. Tak więc cały aparat ofensywny Anglików, sporządzony jest wprawdzie z tego materyału, lecz przykrawuje go się za krótko i ztąd owe po niewielu dniach walki przerwy dla podłatania znowu nadszarpanej koleczki.

Co do celów ofensywy angielskiej, to *Manchester Guardian* wskazuje na zdobycie wysoko położonych partyj Flandryi z grzbieciem wyżyn pomiędzy Thourut i Thielt, jako na najbliższy cel wyprawy. Ze nieprzyjacieli ma nadzieję go osiągnąć, wobec optymizmu angielskiego jasne; lecz nawet wspomniane pismo nie wie, czy to nastąpi jeszcze przed zimą, czy aż na wiosnę. Grzbiecie wspomnianej wyżyny, jak na kartach geograficznych zaznaczono, sięga wysokości 50 m., zaryglowuje więc rozpostartą przed nim na wysokości 20—30 m. płaszczynę. Thourut leży na południowy zachód, Thielt na południe od Brügge. Wchodzą tu w grę następne jeszcze odległości: Przestrzeń pomiędzy Thourut a Poelkapelle i pomiędzy Poelkapelle a Brügge wynosi 20 klm., pomiędzy Thielt zaś a Poelkapelle 30, wreszcie pomiędzy Thielt a Brügge 30 klm. Anglikom na razie idzie widocznie o to, by osiągnąć linię (Thourut-Thielt), z kąd mogliby ostrzeliwać okolice Brügge. Posiadając ową podstawę, próbowaliby zająć miasto. Jednak Niemcy wcale nie myślą pójść im na rękę i wedle dzisiejszego stanu rzeczy owe zamiary pozostaną być snąciami w sferze pobożnych życzeń.

Podane poniżej biuletyny uzupełniają obraz obecnej sytuacji.

Austro-węgierski biuletyn wojenny.

(Podany już we wczorajszym numerze w części nakładu).

Wiedeń, 12 października. Urzędowo ogłaszają dnia 12 października:

Przy małej czynności bojowej położenie nigdzie nie zmieniło się.

Szef sztabu generalnego.

Niemiecki biuletyn wojenny.

(Podany już we wczorajszym numerze w części nakładu.)

Berlin, 12 października. *Biurowolffa* ogłasza: Wielka kwatera główna dnia 12 października.

(Ze wschodniego teatru wojny).

Na północny wschód od Rygi i nad Zbruczem czynność bojowa była znaczniejsza niż w dniach poprzednich. W starciach oddziałów podjazdowych wielu jeńców dostało się w nasze ręce.

(Z macedońskiego teatru wojny).

W kotlinie Monasturu i w łuku Cerny obopólne baterie zwalczały się nawzajem chwilami z wielką siłą. Na prawym brzegu Wardaru atak kompanii angielskiej złamano przed liniami bułgarskimi.

(Zachodnia widownia wojny).

Grupa wojsk ks. Ruprechta. Wczoraj czynność działowa we Flandryi ograniczała się do silnej walki ogniowej w odcinu wybrzeża i koło lasu Heuthouster. W ciągu nocy silny ogień był skierowany

na teren walk od Lys do gościńca Menin-Ypern. Dziś rano wzmógł on się oddzielnymi uderzeniami do siły ognia huraganowego. Nastąpiły potem w szerokich odcinkach nowe ataki nieprzyjacielskie.

Grupa niem. Nast. Tronu. Na północny wschód od Soissons a na wschód od Mozy czynność bojowa artylerji nabrała wielkiej gwałtowności. Pod Vauxaillon silne francuskie wojska wywiadowcze ruszyły naprzód. Odparto je. Na wschód od Samogneux wywiązały się miejscowe walki w rowach (na wschodnim stoku wzgórza 44).

Pierwszy generalny kwatermistrz:

Ludendorff.

WOJNA.

Z frontów bojowych.

Biurowolffa ogłasza dnia 12 października wieczorem:

Bitwa we Flandryi na froncie Langmar-Zonnebecke jest jeszcze w pełnym toku. Na północ od Poelkapelle i południowy zachód od Passendale toczy się walka w miejscach, gdzie wpadli Anglicy.

Cesarz Wilhelm w Bułgarii.

Z Sofii telegrafują: Cesarz Wilhelm w towarzystwie księcia Augusta Wilhelma i sekretarza stanu Kühlmanna przybył tu onegdaj popołudniu.

Na dworcu przyjęli go Krol, książęta, ministrowie i dyplomaci. Powitanie Monarchów było nader serdeczne. W drodze do pałacu wielki tłum ludzi zgotował Cesarzowi owację.

Z walk napowietrznych.

Biurowolffa donosi: Okręty marynarki napowietrznej i eskadra samolotów z miejsc nadbrzeżnych kurlandzkich w ostatnim tygodniu, mimo niepogody, dokonały szeregu ataków na budowlę wojskowe wybrzeża inflanckiego jako też na wyspy zatoki ryskiej. Skutek tych ataków był zupełny.

Sukcesy łodzi podwodnych.

Niemieckie łodzie podwodne na Atlantyku znowu zatopiły szereg parowców i zagłowców. Oprócz tego zniszczono angielski statek strażniczy.

Komunikat turecki.

Z dnia 11 b. m.: Na prawem skrzydle frontu kaukaskiego atak dwu kampanij rosyjskich nie udał się. W centrum turecki oddział szturmowy przełamał stanowiska nieprzyjacielskie, spędził wojska rosyjskie

z ich obozu i zdobył wiele broni, granatów ręcznych, 80 namiotów i inny materjał wojenny.

Dnia 10 b. m. wykonali Turcy skuteczny napad ogniowy na szereg lotniczą na Mytilene, oraz na tamtejszo miejsca obserwacyjne i stacje telegrafu iskrowego.

Komunikat bułgarski.

Z dnia 11 b. m.: W kilku miejscach frontu macedońskiego nieco znacniejsza czynność działowa, zwłaszcza w łuku Cerny. Na południe od Dobropola, na zachód od jeziora Dojran spędzono silne nieprzyjacielskie oddziały wywiadowcze.

Niemiecko-bułgarskie oddziały szturmowe wtargnęły do stanowisk nieprzyjacielskich koło Makowa-Lumnicy i wróciły z pojmanymi Włochami i Grekami.

Front rumuński: Pod Tulceą, na wschód od Gałaczu ogień działowy. W nieprzyjacielskim magazynie w Gałaczu wzniecono pożar. Oddział nieprzyjacielski, który usiłował zbliżyć się do bułgarskiego brzegu koło wsi Parchen, spędzono.

Dookoła pokoju.

Z Monachium telegrafują: Na wczorajszym posiedzeniu komisji budżetowej oświadczył prezes ministrów bar. Herlin, że fałszywe są pogłoski, jakoby Niemcy rozpoczęły rokowania pokojowe ze swymi przeciwnikami. Pogłoski te są tylko machinacjami nieprzyjaciół.

Dzienniki szwedzkie ogłaszają rozmowę z generał-porucznikiem Michellem, który w drodze wymiany wypuszczony na wolność, przybył do Sztokholmu. Dzienniki nazywają go bobaterem Przemysła. Michel zapewnia, że wszystkie klasy społeczne w Rosyi tęsknią do pokoju, zdaje się jednak, że Rosya nie chce sama decydować o swoim losie.

Los cara Mikołaja i jego rodziny.

Pet. Ag. tel. donosi: Były car Mikołaj i jego rodzina zostali przewiezieni z Tobolska do klasztoru Abolab, leżącego 18 wiorst za miastem. Przeniesienie to nastąpiło na życzenie zdetronizowanego cara, który prosił poparł brakiem ogrodu do odbywania przechadzek, oraz brakiem spokoju, ponieważ ludność wiedziona ciekawością, dniem i nocą oblała dom jego.

Więści z Rosyi.

Komisja prawnicza opracowuje regulamin dla parlamentu przejściowego. Regulamin ma postanawiać, że rząd obowiązany jest dać posłom odpowiedź na ich pytania w przeciągu dni 5. Posłowie otrzymują diety po 15 rubli dziennie i wolne bilety podróżne.

W okręgu wojskowym petersburskim z rozkazu ministra wojny rozpoczęto odsyłać do domów żołnierzy roczników 1895 i 1896.

5)

Angel Flory.

Więcej myśleć niż mówić.

II.

(Ciąg dalszy).

Wobec ośchłości twierdzenia pani Leteslier, Diana spojrziała na nią ze zdziwieniem, lecz natychmiast czuła i poważna, odrzekła:

— Pani, Bertrand jest wszystkim, co najszlachetniejszego posiadam na ziemi; mego dobra i szczęścia mam teraz bronieć i proszę pani mieć do mnie zaufanie!

W tej chwili dziwiła się sama, że tak mówić mogła! Z jakim optymizmem i pewnością odpowiedziała na tak naturalne jednakże obawy? Z kąd nabrała tej siły, aby ukoić zaniepokojoną matkę i zapewnić ją, że odwiezie jej syna uzdrowionego?

Zaczerpnęła ją zapewne z potęgi swego przywiązania i abnegacji!... Tak, pomimo chwili słabości, której młoda kobieta doznała, czuła się dobrze uzbrojona na przyszłość, pełna woli i energii; wiedziała, że z serca, przepelnionego uczuciem, mogła czerpać jak z bezdennej źródła.

Ale czy wystarcza kochać i poświęcać się, aby uchronić tych, których kochamy, od wszelkiego niebezpieczeństwa?

Miłość czuwała... Niestety! nieszczęście także!

Nagle, jakby usprawiedliwiając uczucie trwogi i zaniepokojenia, które od chwili ją opanowało, Bertrand poruszył się na swoim posłaniu i jęk z ust mu się wywał.

Natychmiast Diana była przy nim. Młody człowiek zdawał się drzemać, lecz oddech jego był krótki, a czoło gorące.

Diana podniosła rękę do swego czoła: było złane zimnym potem...

Otworzyła okno, a potem, zwolna, delikatnie, usunęła nieco kołdrę, którą męża swego okryła, głaskała mu czoło, przypatrywała mu się przez chwilę z serdecznością i współczuciem i jeszcze nieco drżąc, wróciła na swoje miejsce, które poprzednio zajmowała.

Uspokojona nieco, widząc, że młody człowiek się nie porusza, kołysana monotonnym ruchem pociągu, orzeźwiona świeżem powietrzem, wchodzącą przez otwarte okno, ulegając zmęczeniu, usnęła.

R zdzierający jęk obudził ją nagle...

Siedząc na kanapie, ze zmienioną twarzą, z pierśią unoszącą przyspieszonym oddechem, Bertrand patrzył na nią z wyrazem bólu i niewysłowionej rozpacz.

— Bertrandzie! co ci jest? — zawołała obejmując go ramionami.

— Och! Diana! umieram z bólu... — bełkotał.

Przycisnęła obie ręce do prawego boku i widać było pod wpływem szalonych cierpień.

Jakby błyskawica mignęła w myśli Diany; ujęła rozpaloną rękę męża: puls był słaby i szybki.

— Ślepa kiszka... — szepnęła sama do siebie. — Może wysięk!...

I jedno przypomnienie ją przeraziło, że prawie skamieniała...

Pewnego wieczora, w czasie groźnej recydywy, ojciec jej spędził noc przy chorym, w Arlac; zapomocą kompresów z lodu i po zażyciu opium, gdy atak minął, zdawało się jej, że sobie przypominała, jak doktor wykręcił te słowa:

— Zapalenie ślepej kiszki zawsze mu będzie grozić, a w stanie jego zdrowia może

to przyjąć z przerażającą szybkością... Bieda, w takim razie, jeżeli operacja nie zostanie podjęta natychmiast i to przez zręcznego chirurga!

I jakiej-że to nocy, owa ponura przepowiednia ma się urzeczywistnić?

Z rozpaczą w duszy, lecz spokojna na pozór, Diana przyklepała obok męża; serdecznymi wyrazami dodawała mu odwagi blagając go, żeby starał się zebrać siły, zapewniała go, że ból ustanie; chusteczką, zwilżoną w wodzie kolońskiej, orzeźwiła czoło nieszczęśliwego.

Nagle ujrzała, że błędnie coraz więcej, skargi raptownie ustały, oczy zaszyły mgłą; upadając całym ciężarem, Bertrand Leteslier zemlą, wyczerpany bólem.

Pociąg pospieszny zwałował biegu, wjeżdżając na dworzec kolejowy Austerlitz, w Paryżu.

III.

Była godzina druga w nocy, gdy automobil Czerwonego Krzyża wjechał w bramę kliniki, gdzie Diana, zgnębiona, dała się zawieść.

Pozostała w powozie czekając na przyjęcie, pochylona nad mężem, który nie wrócił do przytomności.

Ciągle bezwładny, chory wyglądał jak umarły; jednak słaby i nieregularny oddech podnosił chwilami pierś jego. Ręce jego, które Diana ścisnęła co chwila w swoich, biedne ręce, były zimne i wilgotne.

Konieczność opanowania się narzuciła się sama z siebie młodej kobiecie, gdy pielęgniarki przyszli wzięć Bertranda, aby zręcznie i pewnie położyć go na nosze.

Szła za nimi złamana, drżąc z zimna wśród nocy, przez kurytarze bez końca; oczy jej były zwrócone tylko ku temu, którego niesiono jak martwy przedmiot!...

Zadawała sobie pytanie, jaka zmora ją przesładuje, w jaki sposób pochod dzisiajszego poranku kończy się tym drugim, tak tragicznym... Panna młoda to była ona, ten cień chwilejmy się krok w krok z tym nieszczęśliwym, który jej ani widzi, ani słyszy!

Mirowy krok tragarzy przypominał jej wychodzenie z kościoła dziś rano; kilka taktów marsza weselnego przesładowała ją przez chwilę; ironia tego wspomnienia tak ból jej zadała, że z trudem powstrzymała się od jęku.

Ludzie spojrzeli na nią obracając się; lecz przywykli do wszelkich objawów bólu, szli dalej spokojnie. Obecnie wchodzili na kilka schodów i zwalniali kroku, aby wejść do dużej sali, która ukazała się olśniewająco biała w potężnym świetle lamp od sufitu.

To samo światło oświecało ściany krągłej sali, lakierowanej na biało, instrumenta porządnie ułożone w szklanych szafach, wielkie kryształowe baseny, wypełnione sterylizowaną wodą. Stół nikielowy zajmował środek sali, a obok drzwi wchodowych stał rodzaj łóżka polowego.

Diana się wstrząsnęła, usłyszawszy łagodny głos, który rozkazał:

— Połóżcie go tutaj! ostrożnie! głowa niżej.

I z uczuciem radości ujrzała przy sobie Siostrę miłosierdzia...

Biegając do zakonnicy, jak do jedynej nadziei, Diana pochwyliła ją za rękę i błagała:

— Och! moja Sostro! przez litość, niechaj śpieszą z konieczną pomocą dla niego! Doktor! Chirurga! trzeba go natychmiast operować, tu idzie o jego życie! Nadtośmy już czasu stracili! szybka pomoc może go jeszcze uratować! Błagam Siostrę! jestem taka nieszczęśliwa!...

(Ciąg dalszy nastąpi).

Przed konferencją sztokholmską.

Huismans ocenia widoki konferencji jako korzystne. Zezwolenie pasportowe ze strony Francji jest tylko kwestią czasu, a kiedy potem Anglia pójdzie za przykładem Francji, to konferencja będzie się mogła zebrać jeszcze w tym roku. Wybór Czechów prezydentem parlamentu przejściowego i jego obecna podróż do Paryża są również oznakami korzystnymi dla Sztokholmu.

Oświadczenia Lloyda George.

Lloyd George powiedział wobec deputaty towarzystwa asekuracyjnych, starając się go zainteresować sprawą pewnych reform: Nie mogę sobie wyobrazić żadnego oświadczenia, któreby się mogło bardziej przyczynić do przedłużenia tej strasznej wojny, jak oświadczenie niemieckiego sekretarza państwa dr. Kuhlmana, że Niemcy za żadną cenę nie uczynią koncesji w sprawie Alzacji i Lotaryngii. Nie mogą istnieć żadne wątpliwości pod tym względem, co oznacza to oświadczenie. Jak długo wojna trwać będzie, Anglia walczyć będzie po stronie swego sojusznika Francji, aż uciemienione dzieci Francji nie zostaną uwolnione z tego jarzma. To oznacza, że musimy ze źródeł, którymi rozporządzamy, korzystać oszczędnie i nie czynić żadnych nowych, bezwarunkowo nie koniecznych wydatków. Jeżeli tu i ówdzie podnosi się żądania reform, to mają na to odpowiedź: Wytężcie wszystkie siły do zwycięstwa; jeżeli zwycięstwo zostanie osiągnięte, wszystko inne będzie w porządku.

W przemowie do przedstawicieli ciał rolniczych apelował prezes ministrów Lloyd George, by wytężyli wszystkie siły celem pomnożenia zapasów środków żywności Anglii, zaznaczając jednak, że ten apel nie może uchodzić za bojową przed łodźmi podwodnymi Niemiec. Niemcy są straszną tylko, jeżeli są niewidzialni. Zadaniem Anglii jest dbać o to, by o ile możności własnymi siłami i środkami kraj wyżywić, by nie apelować do targu mającego wyżywić sojuszników.

Asquith

o celach wojennych Anglii.

Na zgromadzeniu w Liverpoolu Asquith wygłosił mowę o celach wojennych Anglii i między innymi powiedział:

W mojej mowie, wygłoszonej w Leeds, ująłem nasze cele wojenne w dwóch zdaniach po pierwsze, że wojna toczy się o pokój, a powtóre, że wojna jest wojną przeciwko wojnie.

Naturalnie, że drugiego celu osiągnąć nie możemy nie osiągając pierwszego, ale cel pierwszy, mianowicie ustanie kroków nieprzyjacielskich i podpisanie układów będzie tylko rzeczą przejściową, tylko punktem przejściowym zatrzymanym, o ile przewidziane nie będą dostateczne i trwałe zabezpieczenia przeciwko możliwości powtórzenia się sporu. Przy objęciu urzędu przez nowego Kancelarza, Sejm Rzeszy zgodził się na łataninę, na formułę. Powiedziałem wówczas, że powątpiewam, czy Kancelarz niemiecki lub też ktokolwiek inny zdają sobie sprawę z tego, co ta rezolucja ma w rzeczywistości oznaczać. Te sceptyczne zapatrywanie moje usprawiedliwiły wydarzenia, gdyż stronnictwo niemieckie od tego czasu toczą spór o to, jaką jest słuszna interpretacja rezolucji.

Nie wątpię, że w Niemczech istnieje silne pragnienie pokoju, o ile chodzi o Austro-Węgry, jestem tego pewny. Miarodajnym czynnikiem, z którym mamy się liczyć, nie jest jednak opinia publiczna w Niemczech lub parlament niemiecki, lecz rząd niemiecki. Jakże można o nim sądzić? Czy szczerem jest jego pragnienie pokoju? Na nasze jasne pytanie odpowiedziano dotąd tylko tem, że idzie o całość, że nie mogą być uczynione żadne przedczesne lub częściowe rewelacje. Pozostawiają nas w nieświadości, a domagają się od nas, byśmy złożyli broń nie posiadając za to żadnego innego zadośćuczynienia, ani też zabezpieczenia jak tylko trzy enoty: zaufanie, nadzieję i przebaczenie.

Dla obu stron byłoby wskazaniem ustalić *ultimatum* z wyzerpującymi, dokładnymi klauzulami, któreby jako warunki pokoju, miały być przyjęte co do litery w poszczególnych rozdziałach i zdaniach. Wiele rzeczy z konieczności będzie trzeba, celem omówienia i rozważenia, pozostawić na czas późniejszy.

Jednakże nie zbliżyliśmy się do naszych dwóch wytycznych celów, to znaczy do osiągnięcia rzeczywistego pokoju i do skutecznego zapobieżenia przyszłym wojnom, jeżeli nie zastosujemy energicznie środków i dróg, które do tych celów prowadzą.

Asquith omawiał następnie kwestję uregulowania sprawy terytoriów na zachodzie

i wschodzie i zapytał: która z tych spraw oznacza aneksję w duchu imperyalistycznym? Z pewnością nie można mówić o imperyalizmie, jeżeli idzie o opróżnienie okupowanych obszarów we Francji, Rossji, Belgii, Serbii i Rumunii, nie można też o tem mówić, jeżeli idzie o zwrot prowincji francuskich, zabranych przemocą w roku 1871.

Tu muszę omówić — powiedział Asquith — mowę sekretarza państwa dr. Kuhlmana, wygłoszoną w Sejmie Rzeszy. Powiedział on, że Niemcy nie mogą nigdy uczynić żadnej koncesji w sprawie Alzacji i Lotaryngii i że sprawa ta nigdy nie może wejść pod dyskusję. Alzacja i Lotaryngia pozostałaby zatem nietylko ceną zwycięstwa niemieckiego, ale ponadto symbolem poniżenia Francji w rękach niemieckich. W tem tkwiło źródło niepokoju i zagrożonej równowagi, to też było powodem ciągłych zbrodni na zawady, co doprowadziło do najstraszniejszej wojny ze wszystkich. Nawet w historii tej wojny trudno znaleźć manewer bardziej możliwy do oświelenia, jak tę niezręczną próbę siania niezgody między nami a naszym sojusznikiem Francją.

Mowa dr. Kuhlmana mówi nam, że kwestya belgijska nie jest wielką kwestją i że pominiawszy Alzacja i Lotaryngię niema absolutnie żadnej przeszkody do zawarcia pokoju. Sojusznicy domagają się w sprawie Belgii nietylko opróżnienia kraju, ale pełnej i trwałej odbudowy kraju w jego politycznej i gospodarczej niezawisłości.

Jaka korzyść miałby naród belgijski w Belgii, gdyby kraj podzielony był na dwie części, lub gdyby mu wskutk fiskalnych, czy też innych węgów groziło trwałe poddaństwo polityce niemieckiej?

Niejednokrotnie stawiałem już pytanie czy Niemcy gotowe są zgodzić się na odbudowanie Belgii jako na jeden z najważniejszych warunków pokoju, nie otrzymałem jednak na to pytanie żadnej odpowiedzi. W sprawie przyszłości Belgii zachował dr. Kuhlman niezmiennie, wiele mówiące milczenie.

Serbia i jej południowo-słowiańscy sąsiedzi i pokrewne jej ludy jakoteż Rumunia mają otrzymać swoje neutralne granice. W tem nie tkwi żadna akcja agresywna, lecz tem spleacony ma być dług, którego wyrównania już dawno domagała się sprawiedliwość. Niema bowiem wstępniejszej wylęgarni wojen i wszystkich z nią połączonych okropności i nieszczęść, jak istnienie rozdzielonych narodowości, które w sposób sztuczny odcięto od swego pnia, od swojej właściwej ojczyzny i od swoich szczepli pokrewnych.

Niejednokrotnie nasi mężowie stanu powtarzali, że nigdy nie było myśłą naszej polityki zniszczyć lub rozkawałkować Niemcy; wojnę prowadzimy przeciwko militarzom pruskiemu, jako przeciwko t. zw. polityce siły, pod panowaniem której niema praw dla słabych.

Rzecz najgorszą, jaką świat spotkać może, byłby pokój, któryby był tylko łataniną, pokój, składający się z umów, noszących już w sobie zarodek przyszłych trudności, pokój, któryby narodom dał tylko czas do wytchnienia, aby potem jeszcze raz chwyciły za broń, tym razem do walki decydującej.

Asquith opisywał następnie wrażenie, jakiego doznał na polu walki pod Ypern i powiedział: Nawet patrząc na te bezlitosne spustoszenia, twierdzę z całą stanowczością, że wola, by wojna trwała dalej aż do ostatecznego rozstrzygnięcia, aniżeli, by została zakończona nieodpowiednim kompromisem, gdyż prawdziwie trwały pokój polegać może tylko na tem, że jeżeli już nie przyniesie wynagrodzenia, to przynajmniej usprawiedliwienie poniesionych cierpień i ofiar.

Jeżeli idzie o wytrwanie w walce, to nie należy tracić odwagi, ani nadziei, wojska nasze działy wiele, niema najmniejszego niebezpieczeństwa, by nas głodem zmuszono do poddania się. Sądzę, że także i w powietrzu potrafimy przeciwstawić opór inwazy samolotów nieprzyjacielskich. Świadczenia Stanów Zjednoczonych zdławiają się z miesiąca na miesiąc.

Jeżeli wszystko uwzględnimy, nawet chwilowe sparaliżowanie Rossji, to nie może istnieć dla nas żadna wątpliwość, że nie tylko moralna, ale także i materyalna przewaga i to w sposób rozstrzygający są po naszej stronie.

Stulecie zgonu Kościuszki!

Nabożeństwo.

Uroczystości Kościuszkowskie rozpoczęły się dzisiaj uroczystym nabożeństwem żałobnym, odprawionym w kościele Archikatedralnym za spokój duszy Tadeusza Kościuszki.

Przed ołtarzem głównym ustawiono na podwyższeniu ubrany zieloną katafalk, przed nim zaś umieszczono portret Naczelnika Narodu, przystrojony girlandami żywych kwiatów. Trumnę zdobity skrzyżowane kosy. Główny ołtarz zasłonięty zwiszącą się od stropu suknią, gorzał tysiącem światła. Straż honorową koło katafalku pełnił oddział Legionistów w pełnym uzbrojeniu pod wodzą oficera.

Już przed godziną 10 przed południem ku kościołowi Archikatedralnemu dążyły tłumy publiczności. W kościele straż honorową pełniła młodzież akademicka, pilnując porządku i wprowadzając licznych zaproszonych gości. Przed ołtarzem głównym zajęli miejsca po prawej stronie: członkowie kapituły rzymsko-katolickiej, posłowie na Sejm krajowy i do Rady Państwa; po lewej: komisarz rządowy m. Lwowa dr. Rutowski z radcą Dworu prof. Fiedlerem i członkami Rady przytoczonej *in corpore*, rektor Uniwersytetu ks. dr. Weis z dziekanami wydziałów, Towarzystwo uczestników powstania 1863 roku, prezydium komitetu obchodowego z przewodniczącym p. Wojciechem Biechońskim, dalej siedzieli: JE. Andrzej ks. Lubomirski, Prezydent dr. Zygmunt Dembowski, oraz wiele wybitnych osobistości. Wśród licznych reprezentantów instytucji, towarzystw i zrzeszeń, byli obecni: prezes Towarzystwa kredytowego ziemskiego baron Moysa z członkami dyrekcji, przewodniczący Związku ewakuowanych Rad powiatowych p. Feliks Gniewosz, dyrektorowie galic. Kasy oszczędności dr. Stroynowski i dr. Kwiatkowski, wiceprezes Towarzystwa dziennikarzy polskich red. Miłski, delegaci Towarzystw oświatowych, dobroczynnych i t. d. W nawie głównej zajęli miejsca licznie przybyli przedstawiciele korporacji i cechów ze sztandarami.

Punktualnie o 10 rozpoczęła się Msza św., którą odprawił ks. Infułat Zajchowski w otoczeniu liczego duchowieństwa. W czasie nabożeństwa chórz katedralny wykonał kilka pieśni, pod batutą dyr. p. Surzyckiego.

Przed Podniesieniem, piękne, podniosłe kazanie okolicznościowe wygłosił ks. kanonik Dziegielewiec.

Po skończonej Mszy św., ks. Infułat Zajchowski i towarzyszące mu duchowieństwo odprawiło przy katafalku *Castrum doloris*.

Dekoracja miasta.

Wezoraj i dzisiaj od wczesnego ranka miasto czyni przygotowania do jutrzejszych uroczystości. Budynek prywatne oraz gmachy publiczne i instytucji przystrojono bogato w chorągwie o barwach narodowych. Bardzo pięknie przedstawia się dekoracja Banku hipotecznego, oraz szereg pięknych wystaw sklepowych w śródmieściu. We wszystkich niemal oknach wystawowych umieszczono portrety Naczelnika Narodu, ubrane pięknie zieleńią i kwiatami.

Park im. Kościuszki.

Jak już donieśliśmy, Komitet obchodowy zwrócił się do zarządu miasta z prośbą, aby zezwolił na zmianę nazwy ogrodu miejskiego na park im. Tadeusza Kościuszki. Dzisiaj przed południem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie magistratu, na którym uchwalono poczynić konkretne wnioski zarządowi miasta w sprawie zmiany nazwy tego ogrodu.

KRONIKA.

Lwów, 13 października 1917.

Biura Redakcji i Administracji „Gazety Lwowskiej”, przeniesione zostały do kamienicy przy ulicy Podwale l. 3 w mezzaninie.

Kalendarz.

Niedziela (14 października): N. 20 po Św. — Kaliksta Pap. — N. 19 po Św. Hł. 2. — Dzierżymira.

Wschód słońca o godzinie 5:45 rano, zachód 4:38 po południu.

Poniedziałek (15 października): Jadwigi i Ter. — Kypryana — Długosława.

Wschód słońca o godzinie 5:47 rano, zachód słońca o godzinie 4:34 po południu.

Temperatura o godzinie 12 w południe + 14 Cel.

— Ważne dla dostawców wojennych. Ministerstwo wojny zwraca uwagę wszystkich firm, które otrzymały dostawy wojskowe z 13

oddziału tegoż Ministerstwa, aby w razie przeszkody, wpływającej na opóźnienie dostawy, zwrócili się we własnym interesie do odpowiedniego przedłużenia terminu dostawy, przy równoczesnym wykazaniu powodów, uniemożliwiających dostawę w czasie umówionym.

— Egzamin klauzurowy w terminie jesienno rozpoczną się w Krakowie 26/11 b. r. Zgłoszenia przyjmuje dyrekcja do 5 listopada. Po ukończeniu egzaminów nauczycielskich odbędą się egzamin z rysunków wolnoręcznych.

— „Vita“ Towarzystwo spożywcze urzędników Administracji politycznej, Towarzystwo zarejestrowane w ograniczonej poręce nadsyła nam następujące pismo z prośbą o umieszczenie: Wracamy do naszego Lwowa! JE. P. Namiestnik przyrzekł Towarzystwu „Vita“ pełne poparcie. Mając za sobą takie cenne przyrzeczenie i ufni w swe siły podjęliśmy się z inicjatywy pochodzącej z miarodajnych sfer, aprowizacyi we Lwowie wszystkich urzędników c. k. Namiestnictwa wraz z Centralami i Zakładami. Najważniejszą rzeczą będzie zapewnienie przedewszystkiem mąki i chleba, mięsa, tłuszczów, nabiątu, opału (węgla, drzewa) a następnie innych środków żywności i artykułów codziennego użytku. Jeszcze zaś ważniejszą rzeczą będzie zapewnienie ciepłej strawy.

Dlatego Towarzystwo „Vita“ ma zamiar założyć kuchnię własną, lub ewentualnie kilka kuchni, których rozmiary zależą od ilości członków (osób) mających zamiar z niej korzystać. Tylko konsolidacja wszystkich, która będzie we Lwowie jeszcze bardziej potrzebna, niżeli w Białej, może doprowadzić nas do celu. Dlatego więc w interesie własnym wszystkich urzędników (funkcyjaryusz) wracamy się do urzędników (funkcyjaryusz) Namiestnictwa, krajowego urzędu gospodarczego, galicyjskiego wojennego Zakładu obrotu zbożem, krajowej Centrali pasz, Galicyjskiego Zakładu obrotu bydłem, Wojennej Centrali handlowej, krajowej Komisji zasiłkowej z prośbą o zapisywanie się na członków naszego Towarzystwa już obecnie, a skutecznie wpis można ustnie lub pisemnie (kartką korespondencyjną) w dyrekcji Urzędów pomocniczych Namiestnictwa w Białej, ulica Ratuszowa l. 3 II p. u skarbnika dyrekcji p. Lisowskiego, gdzie można otrzymać potrzebne deklaracje.

Udział 20 kor. (odpowiedzialność jednorazowa) wpisowe 2 korony.

Po za Białą mieszkający, będą mieli obowiązek zapłacenia tych należności dopiero po przyjeździe do Lwowa.

We własnym interesie urzędników prosimy usilnie o niezwleknięcie ze zgłoszeniami, gdyż rozmiar akcji zależą będzie od ilości członków i głów pozostających na wyżywieniu, a za późno zgłaszający będą musieli sobie sami przepisać skutki swego opóźnienia.

— Galicyjski wojenny zakład kredytowy (Kraków, Rynek 34) przesiedla się do Lwowa w dniu 20 b. m., gdzie będzie pomieszczony przy ul. Mickiewicza 7. Biura krakowskie będą jeszcze otwarte dla stron do dnia 15 b. m. włącznie, poczem z wszelkimi już korespondencjami należy się zwracać wprost do Lwowa. Dla stron biura lwowskie będą już prawdopodobnie otwarte w dniu 23 b. m.

— 100 sztuk cygar „Kuba“ odebrała policja niejakiemu H. Rechterowi, żołnierzowi 55 pp. w chwili, gdy cygara te wynosił z trafiki znajdującej się przy ul. Pańskiej l. 8.

— Obchód Kościuszkowski w Maciejowicach. Mieszkańcy parafii Maciejowickiej z proboszczem ks. Pieszczynskim na czele, postanowili uczcić setną rocznicę zgonu Naczelnika.

W 1862 r. wielka pielgrzymka patriotów zebrana w Radomiu i Koźlicach przybyła do Maciejowic i po uroczystym nabożeństwie udała się do Krępy, odległej o 6 kilometrów od Maciejowic, gdzie w swoim czasie padł okryty ranami Kościuszko. Wówczas na oczekaniu usypiano niewielki kopiec, na szczycie którego umieszczono skromny krzyż dębowy z napisem: „Boże błogosław walczących za Ojczyznę“. Krzyż ten po dziś dzień istnieje, lecz z powodu starości grozi upadkiem, postanowiono więc postawić na jego miejscu nowy. Ma się to odbyć w dniu obchodu Kościuszkowskiego. Nadto w celu uczczenia rocznicy zgonu bohatera, ks. Pieszczynski powziął myśl zakupienia domu, znajdującego się obok szpitala a przy urzędzie w nim przytulisko im. Kościuszki dla 20 starsów i kalek, a w pierwszym rzędzie dla tych, co walczyli za Ojczyznę. Przytulisko to pozostawałoby pod bezpośrednią opieką kuratorium szpitala. Koszt wyniosł 10.000 marek. Czwartą część tej sumy maciejowickiej komite' obchodowy zebrał ze składek parafian i duchownych, o uzyskanie zaś reszty — jak się dowiadujemy — komitet czyni starania w warszawskim Komitecie obchodowym.

— Wilhelm Singer, naczelny redaktor wiedeńskiego dziennika *Neues Wiener Tagblatt*, prezes międzynarodowego Związku prasy, o którego śmierci, zaszedł w Wiedniu w dniu 10 b. m., doniósł telegram, należał do najpoważniejszych przedstawicieli zawodu dziennikarskiego w Wiedniu.

Urodzony w roku 1847 w miasteczku Bisenz na Morawach, już na ławie szkolnej zapalać się począł do dziennikarstwa i sił swoich w niem próbował.

W roku 1869 przybył do Wiednia i, mając lat 22, wstąpił do redakcji *Debatty*, późniejszej *Wespresse*, z ką wkrótce przedzielił wszystkie prawie wiedeńskie redakcje. W roku 1880 redaktor naczelny *N. Fr. Presse*, dr. Bacher, zaproponował mu objęcie obowiązków korespondenta paryskiego tego dziennika. Ten postępek pozwolił pełnemu temperamentu dziennikarzowi rozwinąć swe zdolności wszechstronnie. Po 11 letnim pobycie w Paryżu, objął Singer w roku 1891 redakcję naczelną gazety *Neues Wiener Tagblatt*, który to dziennik pod energicznym jego kierownictwem rozwinął się na pierwszorzędne pismo stolicy naddunajskiej.

Bl. p. Wilhelm Singer utrzymywał zawsze stosunki z Polakami i łamy swojego pisma otwierał chętnie dla spraw polskich, które traktowane tu były życzliwie i bez uprzedzeń. Znaną też był osobistością wśród sfer posłów polskich w Wiedniu.

Wielki talent i kultura towarzyska przy doskonałej znajomości języka francuskiego zdobyły mu niezwykle poważne i wybitne w świecie dziennikarskim stanowisko prezesa między narodowego Związku prasy. Na stanowisku tym zyskał też sobie powszechne uznanie i zajmował je przez długi szereg lat. Zmarł w 70 roku życia.

— Napad rabunkowy. W Zimnej wodce pod Lwowem z 9 na 10 b. m. między godziną 12 a 1 w nocy czterech ludzi w towarzystwie jakiejś kobiety wtargnęło do mieszkania gospodarza J. Baranowskiego. Chcieli onizobzić znajdującą się tam kasę Raiffeisenowską, nie zdołali jej jednak otworzyć, wyciągnęli natomiast 400 kor. z szuflady, zabrali garderobę męską i damską, wartość 1500 koron i wynieśli swą zdobycz spokojnie na pole. Kiedy córka Baranowskiego, obudzona podejrzanym szmerem, wybiegła z domu, by wołać o pomoc sąsiadów, jeden ze złoczyńców strzelił do niej, strzał jednak chybił. Dwóch sprawców napadu zbiegło odrazu wraz ze skradzionymi rzeczami do Lwowa, troje zaś udało się do domu Baranowskiego do wsi na dalsze rabunki, który przerwał im pościg żandarmeryi. Jeden z rabusiów strzelił do żandarma, otrzymawszy jednak sam strzał w brzuch, padł raniony, a odstawiony do lwowskiego szpitala garnizonowego zmarł wieczorem. Nazywał się Kuzma.

Na godzinę przed śmiercią zeznał siostrze szpitalnej, iż ma we Lwowie matkę i narzeczoną; narzeczoną owa indagowana wydała nazwisko kobiety, która czynną była w napadzie w Zimnej wodce, niejaki Stefani Furman, która służąc w domu Baranowskiego, sprowadziła nań swych „przyjaciół“, zapewniając ich, że się dobrze „obłowią“.

Żandarmerya ujęła ową kobietę i wykryła u niej w mieszkaniu dwu dalszych sprawców, dezertów wojska austr. Bronisława Pawłowa i Stanisława Ojaka. Wszyscy troje odstawieni zostali do sądu polowego komendy miasta. Czwarty sprawca napadu jest dotąd niezmany.

— Katastrofa kolejowa w Królestwie Polskiem. Jak donosi *Dziennik Narodowy*, w okolicach Radomska w nocy z soboty na niedzielę poza stacją Kłomnice, na skrzyżowaniu post runku nr. 1 na cofający się pociąg towarowy wpadł parowóz, szubujący w stronę stacji Kłomnice z Rudnik. Skutki były fatalne, gdyż siłą uderzenia parowozu zostały zdruzgotane i rozbite cztery wagony, inne uszkodzone. Niemniej ucierpiał parowóz; ofiar w ludziach nie było, jedynie pokaleczony został pomocnik maszynisty; reszta służby odniosła tylko silne wstrząśnienia.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

W niedzielę o godzinie 1 w południe „Kra-kowiacy i Górale“, opera narodowa w 3 aktach J. N. Kamińskiego, muzyka Karola Kurpińskiego. Występ Ireney Bohuss i Tad. Łowczyńskiego. — W niedzielę o godzinie 4-15 po południu „Kościuszkowie pod Racławicami“, obraz historyczny w 6 odsłonach W. L. Anyczka. — W niedzielę o godzinie 8 wieczorem „Hold“, Uroczysta Akademia Kościuszkowska, urządzone staraniem Komitetu. — W poniedziałek o godzinie 7 wieczorem Uroczyste przedstawienie w setną rocznicę zgonu Tadeusza Kościuszki: 1. „Polonia“, uvertura Ryszarda Wagnera. 2. „Stary Wódz“, epizod na tle życia Kościuszki, napisany w r. 1832 przez Karola Holteia. 3. „Ostatni sen Naczelnika“, obraz sceniczny przez Leona Żypowskiego.

Z. L. RAOZIMISKI.

POLITYCZNE CREDO MICHAŁA WALEWSKIEGO WOJEWODY SIERADZKIEGO¹⁾.

Julian Bartoszewicz w cennym artykule „Targowicka Konfederacja“, w Encyklopedyi Orgelbranda umieszczonym, słusnie powiedział, że „do Barskiej wpłynęło wiele brzydkich zysotów dla intrygi, do Targowicy wiele szlachetnych dla obrony działań Sejmu Wielkiego“. Do rzędu ostatnich zalicza on Michała Walewskiego, wojewodę Sieradzkiego, exmarszałka Krakowskiego w Konfederacyi Barskiej, gdy mówi o nim: „jeden z tych znacznych ludzi, którzy do Targowicy weszli, aby coś ocalić“. Rzeczywiście był to znaczny człowiek i *sui generis* dobry patriota, ale w rozumieniu naszym chwilejny, nie zawsze trzeźwo na stn nieszczęśliwej Ojczyzny się zapatrujący i złym wpływem ulegający. Już Bułhakow w raporcie swoim donosił, że Ressa może liczyć na piętnastu senatorów, a w liczbie ich wymienia Walewskiego wojewodę Sieradzkiego, gdy tymczasem posiadany przez nas wiarogodny odpis z listu wojewody do Szczęsnego Potockiego, wprowadzic bez daty, ale oczywiście po raporcie Bułhakowa pisanego, wyrażnie temu zaprzecza w następujących słowach:

„Widzę chyłą się do upadku Polskę, wszystkiej trzej synowie moi walczą w jej obronie; i ja byłym z nimi, gdyby mnie starość nie przygniatała. Czuję żal do Króla, ale nie mniej przeto kocham moją Ojczyznę! Do aktu Konfederacyi nie przystąpię, bo jej cel, ani z mojem przekonaniem, ani z mojemi uczuciami się nie zgadza. Kto podczas Barskiej Konfederacyi za swobody kraju pierśi nadstawiał, kto przewodził Krakowskiej, kto ustawy Trzeciego Maja ze czcią religijną przyjął, możeż bez hańbienia się Targowicki akt podpisać? Los naszej Ojczyzny jest w ręku Boga, jednym skinieniem może ją podźwignąć i zbawić; a jeśli podoba Mu się wymazać ją z listy narodów, to z czołem pokornie schylonem i bijąc się w pierśi ze łzami, jako plagę sprawiedliwości Boskiej za winy nasze i Ojców naszych przyjmując, oczekiwać będę pod strzechą moją, jak los tę sprawę rozstrzygnie. Synów nie odwołam, niech bronia upadającą Ojczyznę za mnie i za siebie. A kiedy już i piędź ziemi swobodnej nam nie zostanie, zdam się na wspaniałość Wielkiej Monarchini. W troskach moich ta mi zostanie pociecha, że ręka moja nie dotoczyła się do ręk, które Ojczyznę naszą do grobu wtrąciły.

Zostaję unizonym służą, Walewski W. Sier.“

Tak pisał, zdając się z pokorą na wolę Bożą, po akcesie króla do Konfederacyi, tym potężnym i niespodziewanym ciosem, zagrażającym ponownie całości, już i tak uszczuplonej Polski, ex-konfederat Barski, poważny senator Rzeczypospolitej!

Jakże inaczej przemawia w swym liście do superintendenta skarbu koronnego prowincyi Ruskiej „obywatela“ Augusta Piegłowskiego, w chwili o wiele tragiczniejszej

¹⁾ Michał Walewicz Walewski ur. 1735 roku, syn Marcina podkomorzego Sieradzkiego i Magdaleny Antoniny ze Słupowa Szembekówny podkomorzanki Krakowskiej, ożeniony 10 v. z Jadwigą Walewską kasztelaną Łęczycką, 2e v. z Jadwigą Turniańską, 3e v. z Felicyą Michałowską, wdową po Slaskim, rozwiedziona w 1793 r. bezdzietna, zmarł w 1806 r. w Tu-czynie; pozostawił on z pierwszej żony synów: Józefa rotmistrza kawalerji narodowej, ożenionego z Maryą Czacką strażnikówną koronną, zmarłego na Syberji i Wojciecha również rotmistrza kawalerji narodowej, ożenionego z Praksędą Maszkiewiczówną, wdową po Małachowskim; z drugiej zaś Hieronima porucznika kawalerji narodowej, ożenionego z Cecylią Potocką, bezdzietnego. Wszyscy trzej, jak o tem wojewoda w swym liście do Szczęsnego Potockiego wspomina, walczyli w armii Kościuszkowskiej i z nich najmłodszy wzięty był wraz z Naczelnikiem do niewoli pod Maciejowicami.

Miał wojewoda oprócz dwóch rodzonych, trzech przyrodnych braci, urodzonych z Rómerynny, z nich najmłodszy Adam, brygadier w brygadzie Pińskiej, w korpusie Kościuszki, z ks. Józefy Lubomirskiej pozostawił jedynego syna Tadeusza, właściciela kluczów Połoneńskiego i Lubarskiego na Wołyniu, ożenionego z Anną Dunin-Karwicką, bezdzietnego.

Z. L. R.

²⁾ List ten zamieścił w „Ramatach Starogo Detiuka o Wołyniu“ Antoni Andrzejowski, wypisał go z kopła listów wojewody w Tu-zynie i twierdzi, że później własnoręczny oryginał tego listu pokazywał mu Franciszek Chrzyszczewski, sekretarz Szczęsnego Potockiego i Konfederacyi Targowickiej (t. I. str. 104 do 105).

i groźniejszej, bo w jedenaście dni po wzięciu do niewoli prawdziwego Ojca narodu, Tadeusza Kościuszki i całego zastępu najlepszych synów Ojczyzny w nieszczęsnej bitwie Maciejowickiej, gorliwy republikanin Józef Zajaczek, generał-lejtnant dowódzca korpusu wojsk Kościuszkowskich, przysły generał dywizji wojsk Napoleońskich w Egipcie, uczestnik bitew pod Ansterlitz, pod Raszynem i t. d., ranny pod Smoleńskiem, wreszcie generał piechoty wojsk polskich, z republikańskimi księżę-namiestnik Królestwa Polskiego od 1815 do 1826. Oto jest wyjątek z wymienionego wyżej listu pod datą 21 października 1794 r., który jednocześnie ogłaszamy *in extenso* w Miscelaneach „Kwartalnika historycznego“:

„Nieszczęście, którem nas na moment los srogi ndręczył, z wzięcia przez nieprzyjaciół w niewolę, Świętego Zbawcę naszego Tadeusza Kościuszki, jeżeli okropnym smutkiem serca nasze przerazić mogło, to bądź pewnym, iż stałości naszej nie tylko nie zachwiało, ale owszem raczej mocniejszą czułość i najszlachetniejszą rozpacz w umysłach wszystkich obudziło, umrzeć, umrzeć wszyscy chcemy, albo być wolnymi: będziemy nimi z pomocą Boga, którego pewnie przez ten raz okrutny chciał doświadczyć enoty naszej, staniemy się godnymi Ojca i Wodza naszego Kościuszki, i tem mu przykry los skodzić będziemy chcieli, że odrodzenie Polski, które on zaczął, my wiernie do skutku przyprowadzimy, albo wszyscy zginiemy; taka tu jest Obywatelu wszystkich determinacya, śmiało ci mogę przyrzec, że się to nigdy nie odmieni, chyba, że miliony ludzi poczciwie myślących wyginą, co że niepodobna, więc dobra i święta sprawa Wolności tryumfować musi. Popieraj ją z twojej strony ile masz sił duszy i ciała, jeżeli również z nami chcesz się chlubić z tytułu obrońcy twojej Ojczyzny. —... J. Zajaczek“.

Przed chwilą przedstawiliśmy w paru słowach dalsze losy autora tego zaiste piękno-go i godnego zapamiętania listu. Mimowoli nasuwa się pytanie, co uczynił po napisaniu swojego pan wojewoda Sieradzki? Oto pomimo tego szlachetnego wzbraniania się, zapewne pod naporem przewrotnego tryumwiratu, a przedwzrostkiem jego złego ducha, bliskiego swego krewnego hetmana Branickiego, wreszcie pod groźbą zapowiedzi w akcie związkowym Wołyńskiem w Łucku 11 lipca 1792 r., że tkooby do 31 lipca nie uczynił żądane go akcesu do konfederacyi, „uznanym będzie za nieprzyjaciela ojczyzny i z nim, jak z nieprzyjacielem postępować będzie konfederacya“, w obawie o swój ulubiony Tuczn Wołyński z przyległościami, uległ nietety, i do konfederacyi przystąpił w charakterze marszałka krakowskiego 13 sierpnia 1792 r. Po wyjeździe z Grodna Szczęsnego Potockiego 15 marca 1793 r., powołany zostaje na zastępcę jego w urzędzie marszałka generalnego, na który przysięga w dniu 9 kwietnia, w którym wychodzi od mozarstw rozbiorowych oświadczenie drugiego podziału Polski, przeciw któremu Walewski protestuje i na burzliwej sesji 20 kwietnia laskę składa i z urzędu, a *ipso facto* i z konfederacyi ustępuje. Bierze ją po nim Antoni Pułski, jakby na uragowisko drugi z kolei ex-konfederat Barski! Obaj widocznie zapomnieli na razie o świętem hasle Barskiem:

„Nigdy z królami nie będziemy w aliansach, „Nigdy przed wrogiem nie ugniemy szyl, „Bo u Chrystusa my na ordynansach Słudzcy Maryi“.

Michał Ogiński, autor „Pamiętników o Polsce i o Polakach od 1788 r. po koniec 1815 r.“, w języku francuskim w Paryżu w 1826 r. w czterech tomach wydanych, opisuje nam udział Michała Walewskiego w konfederacyi Targowickiej, mniej więcej w słowach następujących: Michał Walewski, wojewoda Sieradzki, po Szczęsnym Potockim marszałek generalny konfederacyi Targowickiej, nie długo piastował ten urząd. Był on zaprzędany interesom jednego dworu cudzoziemskiego („*rendu aux intérêts d'une cour étrangère*“). Wprowadzony w błąd przez fałszywe insynuacje i wciągnięty przez Branickiego, swego najbliższego krewnego*), przyjął laskę marszałkowską z rąk Szczęsnego Potockiego, nie przypuszczając, że go zmuszać będą do czynności sprzecznych z jego przekonaniem. Przypomniał on tu sobie,

*) Obaj rodzili się z dwóch Szembekównien, stryjeczne i cioteczne rodzone siostry, dwaj bowiem bracia Szembekowie byli ożenieni z dwoma siostrami Nielepcównami — pierwszą z nich Piotr, kasztelan Oświęcimski z Barbarą, tych córka Walerya Melania Piotrowa Branicka, kasztelanowa Braclawska, była matką hetmana Franciszka Ksawerowego Branickiego; — drugi zaś Antoni, podkomorzy Krakowski z Ewą, których córka Magdalena Antonina Marciniowa Walewska, podkomorzyna Sieradzka, była matką wojewody Michała Walewskiego.

Z. L. R.

(trochę po niewczasie), wspaniałe hasła i uczucia, które żywił i wyznawał, będąc konfederatem Barskim, oraz te, które wygłaszał jako senator wolnej Rzeczypospolitej podczas Wielkiego Sejmu, z okazji Ustawy 3 Maja i już w pierwszych dniach przydług na posiedzeniach Generalicyi, odmówił stanowczo wszelkiej dyskusyi i oddania pod głosowanie wszystkich wstrętnych propozycyi i projektów, oburzających sumienie i uczucia prawdziwego Polaka. Zagrożony przez wszechwładnego Siwersa sekwestrem swoich posiadłości, wyrwał mężnie w swem postanowieniu i opuścił salę obrad, składając laskę marszałkowską i protestując przeciw wszystkim projektom, naruszającym niepodległość i całość Polski.

W skutek tego protestu posiadłości Walewskiego zostały zasekwestrowane i dopiero po wielu wstawiennictwach do ambasadora Siwersa przyjaciół wpływowych wojewody, sekwestr został zdjęty i majątności mu zwrócono; nie powrócił on już jednak do Grodna.

W sześć dni po proteście Walewskiego, w dniu 26 kwietnia, Pułski w charakterze wice-marszałka konfederacyi Koronnej i Zabięłko, jako marszałek Litewski, podpisali odpowiedź na notę z 9 i 18 kwietnia po myśli Siwersa, w której między innymi zgodzili się na wznowienie Rady Nieustającej, gorąco zwalczonej przez pana Michała, podczas jego krótko trwałego marszałkowania (t. I. str. 230—240).

Po wycofaniu się w ten sposób z Targowicy, Walewski wyjechał na razie do dóbr swoich w Krakowskiem województwie posiadanych i tam oczekiwał rezultatu zabiegów przyjaciół o zdjęcie sekwestru z dóbr Wołyńskich, który, gdy został zdjęty, jak to już przed chwilą nadmieniliśmy, powrócił on do Tuczn i tam w zaciszu domowym, wiaźwusz rozbrał z polityką, doczekał się ostatecznego rozbioru Ojczyzny, którą, bądź co bądź, kochał po swojemu. Zmarł w jedenaście lat potem w 1806 r. w tymże Tuczynie, gdzie na wieczny został złożony spoczynek.

Antoni Detiuk Andrzejowski, autor *Ramat o Wołyniu*, wzrosły, jak się wyraża „na pokojach Wojewody“, w tomie I. maluje bardzo sympatycznie jego postać, rodzinę i otoczenie, opisuje on ze szczegółami bytność Tadeusza Kościuszki w Równem u ks. z Sosnowskich Józefowej Lubomirskiej i kult, jakim ziemiaństwo Wołyńskie już wtedy, w 1792 r. otaczało naszego przysłego Wodz-Bohatera. Z licznych grona ziemian, którzy zjechali do Równego na powitanie Kościuszki, z nazwiska wymienia tylko wojewodę Walewskiego, zaznaczając braterski jego uścisk z Kościuszką; miało to oczywiście miejsce przed akcesem Walewskiego do Targowicy.

Ciekawy tu jest epizod wzięcia do niewoli i powrotu z niej do Tuczn, najmłodszy syn wojewody Hieronima, który mając zaledwie lat szesnaście, wprost z *Collegium nobilium* zaciągnął się do wojska, bijąc się mężnie, otrzymał stopień porucznika i w nieszczęsnej bitwie Maciejowickiej dostał się w niewolę. Odartego przez kozaków z mundur, przyodzianego w ogromny stary kozacki strój, popędzono z innymi jeńcami do Lublina i stawiono przed generałem Fersenem; szesnastoletni Heruś, małego wzrostu, w niezgrabnym olbrzymim stroju, dziwnie jakoś wyglądał; zapytany przez Fersena „kto ciebie oddał do wojska?“ — odpowiedział „ja sam“ — „dla czego?“ — „szębym bronił mojej ojczyzny“ — generał zamilkł i po chwili zapytał: „Cóż mam z tobą robić?“ — „Do papy odesłać“ — „Gdzie mieszka twój papa?“ — „Na Wołyniu“ — „Jakże będzie okup za ciebie?“ — „Papa da panu generałowi tysiąc złotych“ — „nie drogi z ciebie towar, ale cóż ty umiesz?“ — „Nic“. Charakterystyczną tę rozmowę podaje tu na odpowiedzialność pamiętnikarza. Nazajutrz Fersen z grzecznym listem do wojewody. Kurserskimi koniami, pod eskortą swego adjutanta, exwojskowego polskiego Gruszeckiego, odesłał małego jeńca do Tuczn, dokąd wiadomość o klęsce Maciejowickiej nie była jeszcze doszła.

Detiuk w następujący sposób opisuje powitanie syna przez ojca, wymownie świadczące o patriotycznych uczuciach byłego Barszanina, ojcieca Ustaw majowych, a zarazem niestety chwilowego Targowiczniana: „Otworzył szanowny starzec ramiona na witający uścisk syna; ale gdy ten wyjąknął: „pan Naczelnik wzięty“, — ojciec odtrącił go od siebie: „I tyż śmialesz wracać pod ojcowską strzechę? twoje miejsce było na pobojowisku, w mogile; mozębym lże jaką urońił, ale by mi ta została pociecha, żeś poległ w dobrej sprawie“.

Gruszecki pospieszył z rozpamiętaniem szczegółów wszystkim okolicznosci wzięcia Kościuszki i męstwa Hieronima. Uspokojony tem wojewoda o syna, poddał się całej goryczy żalu i boleści po stracie ostatniej nadziei“.

Relata refero, ale jeżeli tak było, o czym wątpić nie widzimy dobrej racji, wobec powszechnej opinii zacnego człowieka, jaka posobie wojewoda zostawił, utwierdzamy się w przekonaniu wypowiedzianem na wstępie, że to był zacny człowiek. i *sui generis* patriota, ale chwójny i obcym wpływem zła-twością ulegający.

Październik 1917 r.

Lwów, willa „Luba“.

Wystawa Kościuszkowska.

Mimo bardzo utrudnionych warunków transportowych i podobnych wystaw urządzanych w innych miastach polskich, dzięki zapobiegliwości i pracy specjalnej sekcji udało się stworzyć u nas wystawę piękną i bardzo interesującą, która będzie cenną atrakcją ogółu mieszkańców.

Dzisiaj w południe odbyło się uroczyste otwarcie tej wystawy w gmachu Ossolineum, na które przybyło wiele wybitnych osobistości naszego miasta, reprezentanci nauki, sztuki, literatury, dziennikarstwa, wiele pań i t. d.

Gdy wszyscy zebrali się w dużej sali wykładowej, przemówił pierwszy Kurator Ossolineum Andrzej książę Lubomirski mniej więcej w te słowa:

Jako temu, któremu przypadła w udziale piecza nad instytucją i tym gmachem, niechaj mi wolno będzie powitać dostojnych gości w jego progach. Z tem powitaniem złączę pragnę zarazem wyraz uczucia radości, że tu a nie gdzie indziej skupiono relikwie Naczelnika Narodu, w murach, które ostoją polskiej nanki i wiedzy, ostoją polskości naszego grodu, wielkoduszni założycieli mieć chcieli, a które, jak tego gorąco pragnę i starać się wedle siły będę, po szczęśliwym przetrwaniu zawieruchy wojennej i jakiegokolwiek losy tej dzielnicy naszej Ojczyzny sądzona, w wzmoczonej mierze cel ten będą spełniać.

Nie po raz pierwszy zresztą Ossolineum otwiera podobnie szlachetnym a doniosłym przedsięwzięciem swoje wrota. Toż tu, gdzie ogniskowało się od dawna polityczne, umysłowe i artystyczne nawet życie dzielnic — tutaj właśnie przed 56-ciu laty, odbyła się pierwsza „Wystawa starożytności“, wywołując u współczesnych podziw, niecałe zapał ku rzeczy ojczystej, nakłaniając do poszanowania i gromadzenia zabytków, co cześć dla świętej przeszłości.

Dzisiaj mamy znowu pamiątkową, drogą wszystkim sercom polskim wystawę. Niech widok tych tak bliskich nam pamiątek krzepi nasze dusze i serca, abyśmy duchem Naczelnika przejęci, wolni od wąsni i zjednoczeni miłością Ojczyzny, zdolni byli do przywrócenia jej dawnego blasku.

Z kolei zabrał głos prezes komitetu Kościuszkowskiego p. Wojciech Biechoński.

Za chwilę — mówił prezes — otworzą się przed nami zbiory pamiątek i dzieł sztuki związane z życiem Tadeusza Kościuszki lub z wypadkami i ludźmi współczesnymi.

Niewątpliwie zrobią one na nas głębokie wrażenie, przeniosą nas w tę chwilę dziejów Polski, która ma jasne i wzniosłe strony — ale ma przytem i bardzo smutne. Działalność Kościuszki znalazła się na przełomie między dawnymi czasami a świtanem nowych.

Nie też dziwnego, że byli i ludzie w obu tych kierunkach odpowiednich charakterów — żli i bardzo dobrzy — byli i bardzo mądzy, wybitnych umysłów i pięknych dążeń, niepospolitej wiedzy i niezłomnych charakterów, ale nad wszystkimi jaśnieje typ szlachcica rycerza, którego przewodnią gwiazdą życia była miłość Ojczyzny i bezgraniczne dla niej poświęcenie — obok niesłychanej skromności.

Te ceoty i zalety wyniosły go ponad innych i zjednały to uwielbienie, jakie przetrwało do dzisiaj i niewątpliwie przetrwa w najdłuższe lata.

Jednym z objawów tej czei jest właśnie przedstawienie ogółowi pamiątek, których zbiór dzisiaj otwieramy.

Ma ona dać nam nie obraz współczesny Kościuszcze, ale uwydatnić pewne momenty z jego życia — pewne rysy jego charakteru i dokumenty dotyczące jego działalności.

Niestety — w tym zakątku Rzeczypospolitej, który gościł Kościuszkę przed 125 laty, napotkaliśmy na rozliczne i poważne przeszkody w wykonaniu zamiarów co do uczczenia Bohatera narodowego tak, jakby należało i jak on na to zasługuje.

Wystawę urządziliśmy prawie na zgłiszczach, jakie nam pozostała wojna i wśród tysiącznych obaw o losy naszej Ojczyzny. Mnóstwo skarbów odnoszących się do dziejów polski, do historii sztuki uległo

barbarzyńskiemu zniszczeniu — a niepewne, któreby mogły dzisiaj być ozdobą każdej wystawy — zostały bezpowrotnie stracone.

Jednocześnie odbywa się wystawa w tym samym celu i u nas — w Warszawie i Krakowie a zbiory dotyczące pobytu Kościuszki w Szwajcarii w Raperswylu są w obecnych okolicznościach także niedostępne.

Jeżeli do tego dodamy niesłychane trudności komunikacyjne i obawy wielu właścicieli pamiątek przed ich zatrata z powodu przeszkód wojennych, to niewątpliwie będziemy wytłumaczeni wobec naszej publiczności, że niemożliwym dać jej tego co byłoby chcieli i coby ogółowi polskiemu było wdzięcznym materialem do wspomnień związanych z życiem Bohatera i z setną rocznicę Jego śmierci.

Dzięki niestrudżonym usiłowaniom kilku osób, które zostały uproszone do urządzenia Wystawy i dzięki tym szczęśliwym posiadaczom pamiątek i dzieł sztuki, które zdecydowały się powierzyć nam swe drogocenne skarby — możemy z pewnym zadowoleniem przenieść się w tę odległą przeszłość i odświeżyć w sercach swoich najdroższe nam wspomnienia.

Niech mi będzie wolno przed otwarciem złożyć tu gorące podziękowanie przedewszystkiem kuratorowi Zakładu Ossolińskich i właścicielom nagromadzonych na Wystawie pamiątek, że nam pozwolili na okazanie ich społeczeństwu.

Wdzięczność naszą zwrócić musimy do członków sekcji wystawowej i prezydium.

Nie mogę nie wyrazić szczególnej podziękowania pani Dąbcańskiej za pracę i pomieszczenie na Wystawie bardzo wielu cennych przedmiotów ze swoich zbiorów, a p. Marcelemu Harasimowiczowi za trud i pracę przy urządzeniu Wystawy.

Zaznaczam tu imieniem komitetu, że wszyscy pp. artyści, do których usług odwołaliśmy się — z niezwykłą uprzejmością z pomocą nam pospieszyli.

A teraz ogłaszam Wystawę za otwartą.

*

Wystawa mieści się w lewym skrzydle Ossolineum na pierwszym piętrze. Szereg sal wypełniły pamiątki Kościuszkowskie, rękopisy, liczne przedmioty codziennego użytku, listy, autografy, medale, pieczęcie, ryciny, obrazy, rzeźby i t. d. Naprawdę z podziwem i uznaniem dla pracy sekcji wystawowej ogląda się ten bogaty zbiór pierwszorzędnej wartości, który, o ile na to pozwolił rozkład sal, pomieszczono w sposób przejrzysty i pomysłowy. Drobne przedmioty, medale pisma i t. d. zamknięto w gablotach, ustawionych w środku sal — na ścianach rozwieszono obrazy, sztychy, reprodukcje, przedstawiające epizody z życia Tadeusza Kościuszki, portrety jego i osobistości z jego działalnością związanych, obrazy batalistyczne z Racławic (między innymi przesłane „Racławice“ J. Chełmońskiego).

Całość wystawy wywiera duże wrażenie tym specjalnym nastrojem jednej z najdroższych naszych epok narodowych, który udało się komitetowi wywołać doboorem ekspozycji. Są między nimi przedmioty i dzieła pierwszorzędnej wartości historycznej i artystycznej, o których obszerniej napiszemy w specjalnym artykule

A. S.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Upaństwowienie kopalni węgla w Królestwie Polskiem. W Królestwie Polskiem coraz silniej rozbrzmiewa w kołach przemysłowych żądanie upaństwowienia w przyszłości kopalni węgla. Tego rodzaju przedsięwzięcie ma zwracać się przeciw różnym zagranicznym towarzystwom, które mając za sobą poparcie rządu rosyjskiego eksploatowały dotychczas bezkarnie polskie kopalnie. Idzie tu w pierwszym rzędzie o przedsiębiorstwa francuskie, włoskie i belgijskie.

Rząd rosyjski częściowo sprzedawał, częściowo wydzierżawiał kopalnie obrym przedsiębiorcom. — Przeszło 20 kopalń należy do poszczególnych właścicieli, między innymi do księcia Donnersmarck. Około 12 obcych Towarzystw było właścicielami kopalni. Powstawały one mniej więcej przed 50 laty w chwili, gdy rząd rosyjski wziął w rękę zarząd kopalni.

Obecnie polscy przedsiębiorcy chcą partycypować w kopalniach, w których na razie nie mieli prawie żadnego udziału.

Zajęcie węgla nastąpiło również w general-gubernatorstwie warszawskiem; — wydobytym zarówno, jak sprowadzonym węglem rozporządza obecnie naczelnik rządowy (Verwaltungschef) przy general-gubernatorstwie.

Zaprowiantowanie miast Królestwa.

Podczas swego ostatniego zjazdu w ub. tygodniu w Lublinie uchwaliła Krajowa Rada Gospodarcza kontyngenty zbożowe z poszczególnych powiatów dla zaprowiantowania miast. Jak się dowiadują piotrkowski *Dz. Narod.* powiat piotrkowski ma dostarczyć 720 centnarów metrycznych zboża. Największy kontyngent z całej okupacji austr. wyznaczono na powiat radomski, który ma dostarczyć 1200 centnarów metrycznych zboża.

gentyny prawdopodobnie w tych dniach ustąpi.

Strajk.

Buenos Aires, 13 października. Strajkujący robotnicy w ezwali Toarzystwo kolejowe, aby w przeciągu 24 godzin przyjęło żądania komitetu strajkowego.

Odpowiedzialny redaktor:

ADAM KRECHOWIECKI.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Odnaczenia.

Wiedeń, 13 października. Najj. Pan nadał członkom rozmaitych stowarzyszeń rolniczych rozmaite odnaczenia.

Mianowania.

Wiedeń, 13 października. Najj. Pan zamianował starszego radę budownictwa inżyniera Wiktora Poźniaka radcą Dworu.

P. Minister wyznał i oświaty zamianował suplentkę w miejskim gimnazjum realnem król. Jadwigi we Lwowie p. dr. Wilhelmę Borzemską, nauczycielką główną seminarium nauczycielskiego żeńskiego we Lwowie.

Uroczystości Kościuszkowskie.

Kraków, 13 października. Uroczystości Kościuszkowskie rozpoczęły się w dniu dzisiejszym. Miasto wspaniale udekorowane, pogoda przesliczna.

Interesującą grupę w pochodzie będą stanowić włóścianie z Rzędowic i Racławic, zaproszeni przez Komitet wraz z rodziną Bartosza Głowackiego.

W Rzędowicach żyje 70-letni starzec Kasper Rokosz, syn córki Bartosza Głowackiego, a nadto jego dzieci i wnuki. Z najbliższych krewnych Bartosza Głowackiego wymienić należy jeszcze Walentego Kozika, który obecnie piastuje godność sołtysa w tejże wsi.

Kancelarz Rzeszy w Kurlandji.

Berlin, 13 października. *Vossische Ztg.* donosi, że Kancelarz Rzeszy wyjechał do Kurlandji. Wróci on w środę do Berlina, by wziąć udział w otwarciu Sejmu pruskiego.

Z Warszawy.

Warszawa, 13 października. *Warsch. Ztg.* dowiaduje się, że podpułkownik bar. Bollfrass zamianowany został przedstawicielem armii niemieckiej w gen-gubernatorstwie warszawskiem, a dotychczasowy pułk. Paix uwolniony został z tego stanowiska i odznaczony małą wstęgą św. Stefana.

Nowy niemiecki wynalazek.

Rotterdam, 13 października. *Biurow. Reutersa* oświadcza, że Niemcy poczyniwszy doświadczenia z tankiem angielskim, sami teraz pracują nad tworzeniem tych wprost potwornych pancernych machin i czynią próby z swym wynalazkiem tanków, które poruszają się za pomocą kół łańcuchowych. Mają one specjalne urządzenie do przechodzenia przez najszerze nawet rowy strzeleckie i są okute w grube stalowe płyty od góry aż do kół.

Na morzu.

Bern, 13 października. *Depêche de Lyon* donoszą z Paryża: Niemiecka łódź podwodna d. 29 września zaatakowała francuski 4-masztowiec „Blanche“ i po dłuższej walce ogniowej zatopiła go. Granat, który ugodził w magazyn amunicyi, wywołał wybuch, od którego zginął kapitan.

Przesilenie gabinetowe w Szwecji.

Sztokholm, 13 października. Wynik usiłowań Wiedena w sprawie utworzenia nowego gabinetu nie jest jeszcze znany. Rokowania ze stronnictwami trwają dalej. Dziś członkowie stronnictwa socjalistycznego zjedną się na naradę, na której zapadnie decyzja, czy jednak nie jest możliwy gabinet koalicyjny.

O zły węgiel.

Berno Szwajc., 13 października. Do *Petit Parisien* donoszą z Sewilli: Wskutek złej jakości węgla fabryka amunicyi musiała wstrzymać ruch. Jeżeli nie nadejdzie lepszy węgiel, wyrób amunicyi w tej fabryce zupełnie ustanie.

Z Argentyny.

Berno Szwajc., 13 października. Donoszą z Nowego Jorku, że prezydent Ar-

ZAPROSZENIE DO PRZEDPŁATY.

Przedpłata na „Gazetę Lwowską“ wynosi:

W miejscu:

rocznie (od 1 stycznia do końca grudnia)	28 K
półrocznie (od 1 lipca do 31 grudnia)	14 K
ćwierćrocznie (od 1 lipca do 30 września)	7 K
miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca)	2.40 K

Zamiejscowa:

rocznie	K 36 — h
półrocznie	K 18 — h
ćwierćrocznie	K 9 — h
miesięcznie	K 3 — h

„Przewodnik“ prenumerowany osobno, kosztuje:

rocznie	8 K
półrocznie	4 K
ćwierćrocznie	2 K

Prenumerotorowie roczni lub półroczni (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca grudnia lub do końca czerwca) otrzymają „Przewodnik Naukowy i Literacki“, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej“ bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, a to:

ćwierćroczni	1 K 50 h
miesięczni	— K 60 h

W celu ustalenia nakładu prosimy o wczesne nadsyłanie prenumeraty, której bardzo nieznaczne podwyższenie, wynikło z konieczności, wskutek wielkiego podwyższenia cen druku i papieru.

OD REDAKCYI.

Utrzymanie felietonu *Gazety Lwowskiej* i jej działu literackiego na odpowiedniej wyżynie, a w tym celu gromadzenie pierwszorzędnych sił pisarskich, będzie jak dotąd jak i w r. 1917 usilnem staraniem redakcyi.

W r. 1917 zamieszczać będziemy utwory: Teodora Jeske-Choińskiego, dr. Adama Fischera, Stanisława Graybnera, dr. Tadeusza Konecynskiego, dr. Stanisława Lama, Stanisława Machniewicza, Zygmunta Sarneckiego, Macieja Wierzbickiego, Henryka Zbierzchowskiego, o i w. i

Obok imion znanych i zasłużonych: znajdą Czytelnicy nazwiska młodych a pełnych talentu pisarzy, których redakcyja zawsze chętnie do współdziałania zaprasza.

W felietonie zamieszczać również będziemy listy z Krakowa, Warszawy, Lublina, Wiednia i t. d.

Najnowsze wydawnictwa, teatr, malarstwo, rzeźba, muzyka, będą i nadal omawiane wyczerpująco i rzeczowo.

W tece „Przewodnika naukowego i literackiego“ posiadamy pracę najwybitniejszych naszych historyków i krytyków literatury. W styczniowym zeszyście rozpoczynamy między innymi druk pracy Jana Grzegorzewskiego „Na Spizu“ oraz studjum literackiego na podstawie źródeł i materiałów rękopiśmiennych p. t. „Zygmunt Kaczkowski i jego czasy“.

Licytacje.

E. 173/17 (6). Dnia 15 listopada 1917 odbędzie się w sądzie powiatowym w Żywcu biuro Nr. 5 o godz. 10 przedpołudniem licytacja połowy realności lwh. 441 i 176 3/16 części realności lwh. 177, 3/64 części realności lwh. 179 i 1/4 lwh. 387 ks. gm. Rychnwałd obejmujących gospodarstwo włościąskie. Cena szacunkowa 3075 kor. 70 h. Najniższa oferta wynosi 2050 kor. 46 h.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział VI.
Żywiec, dnia 17 września 1917. (4930)

E. 1400/14 (44). Dnia 26 listopada 1917 o godz. 10 30 przed południem odbędzie się w tut. sądzie na zasadzie już zatwierdzonych warunków licytacyjnych — licytacja realności lwh. 760 ks. gr. Kraków Dz. XXII. Podgórze stanowiąca budynek dwupiętrowy ze suterynami i dobudowaniem skrzydłem oraz podwórzec, oszacowana na 66.528 kor. 50 hal. Najniższa oferta wynosi 33.264 kor. 25 h. Do realności tej należą przynależności: studnia betonowa z pompą drewnianą wartości 200 koron, trzepacz drewniany stojący wartości 15 kor., skrzynka żelazna na popiół 10 koron. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział V.
Kraków, dnia 20 lipca 1917. (4929)

E. 235/17 (4). W sprawie Herscha Lachnera w Jarosławiu, przeciw Oleksie Borysowi, synowi Iwana, przez kuratora dr. Ueberalla o 656 koron 87 h., odbędzie się w sądzie tutejszym 9 listopada 1917 o godzinie 9 minut 30 biuro 31 licytacja realności lwh. 928 gm. Surochów. Realność oceniono na 11.300 koron. Najniższa oferta poniżej której sprzedaż się nie odbędzie wynosi 7550 koron.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział VI.
Jarosław, dnia 21 września 1917. (4950)

Konkursa.

L. 22118/17 (4937 1—5) OGŁOSZENIE.

C. k. Starostwo radziechowskie w Witkowie Nowym ma do nadania trzy posady pomocników kancelaryjnych z których jedna zastrzeżona dla osoby piszącej biegle na maszynie.

Udokumentowane podania należy wnieść najpóźniej do 25 października 1917 pod adresem c. k. Starostwa radziechowskiego w Witkowie Nowym.

Z c. k. Starostwa w Radziechowie.
Witków Nowy, 10 października 1917.
Kierownik c. k. Starostwa.

Spadki.

A. V. 200/16. Wolf Tennen z Jabłonki zmarł dnia 15 kwietnia 1916 pozostawiając ostatnie rozporządzenie. Sądowi niewiadomo, czy pozostali dziedzice. Ustanawia się zatem pana Feiwa Raubvogla z Buska kuratorem spadku. Kto zamierza zgłosić roszczenie do spadku, winien o tem donieść temu sądowi w ciągu jednego roku, licząc od dnia dzisiejszego i wykazać swe prawa do spadku. Po upływie tego czasokresu wyda się spadek tym osobom, które wykazą swe prawa, o ileby zaś praw nie wykazano, spadek przypadnie Skarbowi Państwa.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział V.
Busk, 9 listopada 1916. (4821 3—3)

A. 1026/15. Wezwanie nieznanego dziedzic. Benjamin Wolf zmarł dnia 25 listopada 1915 w Nowym Sączu, nie pozostawiając ostatniego rozporządzenia. Sądowi niewiadomo, czy pozostali dziedzice. Ustanawia się zatem pana dr. Bolesława Przybylskiego w Gorlicach kuratorem spadku. Kto zamierza zgłosić roszczenie do spadku, winien o tem donieść temu sądowi w ciągu jednego roku, licząc od dnia dzisiejszego i wykazać swe prawa do spadku. Po upływie tego czasokresu będzie spadek wydany tym osobom, które wykazą swe prawa, o ileby zaś praw nie wykazano, spadek przypadnie Skarbowi Państwa.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Gorlice, dnia 13 stycznia 1917.

A. 154/16. Wezwanie nieznanego dziedzic. Jakób Dawid 2-ga imion Pech zmarł dnia 22 marca 1915 w Gorlicach nie pozostawiając ostatniego rozporządzenia. Sądowi niewiadomo czy pozostali dziedzice. Ustanawia się zatem pana dr. Bolesława Przybylskiego w Gorlicach kuratorem spadku. Kto zamierza zgłosić roszczenia do spadku, wi-

nien o tem donieść temu sądowi w ciągu jednego roku licząc od dnia dzisiejszego i wykazać swe prawa do spadku. Po upływie tego czasokresu będzie spadek wydany tym osobom, które wykazą swe prawa, o ileby zaś praw nie wykazano spadek przypadnie Skarbowi Państwa.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Gorlice, dnia 16 grudnia 1916.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 621/17. Celem zwolnienia kaucyi służbowej s. p. Bronisława Nartowskiego byłego c. k. notaryusza za urzędowania jego w Kołomyi wzywamy niniejszem po myśli przepisu § 29 ust. not. wszystkich tych, którzyby z tytułu ustawowego prawa zastawu do tejże kaucyi z czasu jego urzędowania jako c. k. notaryusza w Kołomyi, jakoteż z tytułu urzędowania jego każdorazowych, własnej kaucyi nie posiadających substytutów, za których urzędowanie na pomienionych posadach tenże c. k. notaryusz powyższą swą kaucyą zaręczył, jakiegokolwiek pretensye sobie rościli, by tu swoje pretensye w przeciągu sześciu miesięcy licząc od dnia trzeciego ogłoszenia niniejszego edyktu w tutejszej Izbie tem pewniej zgłosili, ile że w razie przeciwnym bez względu na to ich możliwe pretensye kaucya powyższa z pod jej wężła kaucyjnego zwolniona i zezwolenie na wydanie jej do rąk uprawnionych wydanem zostanie.

C. k. Izba notaryalna.
Lwów, 22 września 1917. (4911 3—3)

L. 174.288/4820 VII. s. (4934) Obwieszczenie.

Na podstawie postanowien § 48 ustawy z dnia 18 grudnia 1906 Dz. p. p. Nr. 5 z roku 1907, c. k. Namiestnictwo podaje do powszechnej wiadomości, że magister farmacji Józef Karol 2-ga im. Gabriel adjunkt w aptece Maryana Krzyżanowskiego we Lwowie, wniósł podanie dnia 1 października 1917 do c. k. Namiestnictwa o koncesyę na nową aptekę publiczną w Wilamowicach.

C. k. Namiestnictwo wzywa zatem tych właścicieli aptek publicznych, którzy czuliby się w swej egzystencji zagrożeni przez utworzenie wspomnianej apteki, by w ciągu czterech tygodni, licząc od dnia niniejszego ogłoszenia wnieśli ustnie lub pisemnie przedstawienie do właściwej władzy politycznej I-szej instancji.

Po upływie tego terminu wniesione przedstawienia nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa.
Biała, dnia 8 października 1917.

L. 176.125/4853 VII. a. (4935) Obwieszczenie.

Na podstawie postanowien § 48 ustawy z dnia 18 grudnia 1906 Dz. p. p. Nr. 5 z r. 1907 c. k. Namiestnictwo podaje do powszechnej wiadomości, że dr. Joachim Bodek, lekarz okręgowy w Lubyczy królewskiej, wniósł podanie dnia 20 czerwca 1914 do c. k. Namiestnictwa o zezwolenie na utrzymanie lekarskiej apteki domowej.

C. k. Namiestnictwo wzywa zatem tych właścicieli aptek publicznych, którzy czuliby się w swej egzystencji zagrożeni przez udzielenie wspomnianego zezwolenia, by w ciągu czterech tygodni licząc od dnia niniejszego ogłoszenia, wnieśli ustnie lub pisemnie przedstawienie do właściwej władzy politycznej I. instancji.

Po upływie tego terminu wniesione przedstawienia nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa.
Biała, dnia 9 października 1917.

Ns. 4186/17 (2). Gegen den Ldstm. Inf. Cvigr Johann des Inf. Reg. Nr. 93, geb. im Jahre 1895 in Nadejkov, Bezirk Selean in Alttabor wohnhaft, röm. kat., ledig, ist beim Gerichte des k. u. k. 5. Infant. Div. Km. d. s. K. 553/17 das Ermittlungsverfahren wegen Verbrechen nach § 183 M. St. G. anhängig.

Angesichts dessen wird auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Lemberg und nach § 6 kais. Verordnung vom 9 Juni 1915 Nr. 156 R. G. Bl., behufs Sicherung des Anspruches des Stases auf Ersatz jed's unmittelbar oder mittelbar durch die verbrecherische Handlung verursachten Schadens und auf Entschädigung als Sübne für die Rechtsverletzung — die Beschlagnahme und Sicherung seines in Österreich befindlichen beweglichen und unbeweglichen Vermögens verfügt. Zum Verteidiger der Beschuldigten ist der Herr Dr. (Boguslau) Gottlob Langschamps vom Amtswegen bestellt worden.

K. k. Landesgericht in Strafsachen.
Lemberg, am 28 September 1917. (4942)

Ns. 4193/17 (2). Przeciw Antoniemu Łabiakowi, rezerw. c. i k. 55 pułku piechoty, urodzonemu r. 1887 w Kniesiole, powiat Bóbrka i tam zamieszkałemu, religii rzym. kat., gospodarzowi, zawisła w c. i k. Prokuratury wojskowej c. i k. wojskowej Komandy Lwowa do A. 1178/17 sprawa karna o popełnioną dnia 12 czerwca 1915 zbrodnię dezercyi do nieprzyjaciela z § 183 u. k. w., o którą jest on silnie podejrzany.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratury Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższych obwinionych. Obrońcą z urzędu obwinionych mianuje się adw. dr. Władysława Łabę.

C. k. Sąd krajowy karny.
Lwów, 1 października 1917. (4947)

Ns. 4187/17 (2). Przeciw Iwanowi Owczarukowi pospolitakowi c. i k. 13 Batalionu strzelców polnych, urodzon. r. 1877 w Budzanowie, powiat Trembowla i tam zamieszkałemu, religii gr. kat., żonatemu, zawisła w Sądzie c. i k. Komendy 30 Dywizyi piechoty do K. 235/17 sprawa karna o popełnioną dnia 29 września 1916 zbrodnię dezercyi do nieprzyjaciela z § 183 u. k. w., o którą jest on silnie podejrzany.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratury Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodniczym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższych obwinionych. — Obrońcą z urzędu obwinionych mianuje się adwokata dr. Jakóba Herscha Lufta.

C. k. Sąd krajowy karny.
Lwów dnia 28 września 1917. (4943)

L. 8148/917

(4936 1—3)

Ogłoszenie licytacji.

Celem zabezpieczenia dostawy dla c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce w roku 1918 następujących grup materiałów a to:

- a) Materiały opałowe.
  - I. Koks, węgiel drzewny.
  - b) Wyroby z żelaza.
    - I. Blacha,
    - II. Żelazo fasonowe.
    - III. Gwoździe.
    - IV. Gwoździe i śruby do szyn kopalnianych,
    - V. Szyny kopalniane,
    - VI. Rury gazowe,
    - VII. Szyny kolejowe,
    - VIII. Łopaty,
    - IX. Siekiery.
    - X. Kłódki.
  - c) Wyroby z metalu.
    - I. Metale, drut kołczasty.
    - d) Materiały budowlane.
      - I. Cegła,
      - II. „ogniotrwała, gips murarski,
      - III. Cement,
      - IV. Piasek,
      - V. Gliniasta szamotowa,
      - VI. Wapno gaszone,
      - VII. Papi.
      - VIII. Kamień łamany, szuter.
    - e) Wyroby z drzewa.
      - I. Szafiki, konewki, czerpaki,
      - II. Taczki, łopaty,
      - III. Drabiny,
      - IV. Toporzyska,
      - V. Progi kolejowe,
      - VI. Kosze, miotły i maty plecione.
    - f) Wyroby z lnu i konopi.
      - I. Linki, sznurki, postronki, szpagat,
      - II. Ciotry, pramsle,
      - III. Worki do spuszczenia drzewa,
      - IV. Bawełna do czyszczenia maszyn,
      - V. Płótno,
      - VI. Pasy trasmisyjne parciane.
    - g) Wyroby szczerzkarskie.
      - I. Pendzle i szczerki.
      - h) Artykuły sklepowe.
        - I. Farby,
        - II. Pokost, terpentyna (Ersatz),
        - III. Kwas karbolowy,
        - IV. Wosk, boraks, siarka, kalafonia,
        - V. Pociun,
        - VI. Kolkotar,
        - VII. Karbid,
        - VIII. Smary,
        - IX. Oleje maszynowe,
        - X. Szczeliwa.
      - j) Podściółka dla koni.
        - I. Torf,

rozpisuje się niniejszem publiczną rozprawą ofertową. Oferty opiewać mogą na dostawę poszczególnych materiałów, grup lub łącznie kilku grup materiałów franko stacya kolejowa Wieliczka.

Cała dostawa może być uskutecznią albo naraz, albo też w dwu, lub trzech partjach, w czterdziestu dni po otrzymaniu zawiadomienia o zatwierdzeniu oferty.

Późniejszy termin dostawy należy w ofercie oznaczyć. Oferty wnieść należy na ręce Naczelnika c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce, najpóźniej do dnia 23 listopada 1917 do godziny 11 przed południem.

Do oferty mają być dołączone próbki oferowanych artykułów. Otwarcie ofert nastąpi w biurze Naczelnika c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce w dniu rozprawy ofertowej t. j. 23 listopada 1917 o godzinie 11 przed południem przy czem oferty mogą być obecni.

Blizsze szczegóły co do właściwości oferty, poręcznego, jakości i ilości materiałów pojedynczych grup i t. p. powziąć można z warunków licytacyjnych i wykazów materiałów poszczególnych grup, które wraz z formularzem oferty otrzymać można w biurze c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce.

Wieliczka, dnia 8 października 1917.

C. k. Zarząd salinarny.

Firm. 69/17 Stow. III. 349. Wpis firmy stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego. Należy wpisać do rejestru stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Na podstawie protokołów posiedzenia walnego zgromadzenia z dnia 12 listopada 1916 i z dnia 22 stycznia 1917 oraz oryginalnego statutu z daty Zagorzany, 12 listopada 1916 wpisuje się w rejestrze stowarzyszeń, co następuje: Siedziba stowarzyszenia: Stacja Zagorzany. Brzmienie firmy „Spółka spożywcza funkcyjaryusza c. k. kolei państwowej w Zagorzanych, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką”. Przedmiot przedsiębiorstwa: dostarczanie członkom drogą członkowską artykułów wszelkich artykułów użytkowych nabytych hurtownie lub wytwarzanych we własnym zarządzie. Umowa stowarzyszenia statutu z daty Zagorzany, 12 listopada 1916. Udział wynosi 25 koron płatny naraz, albo najwyżej w dziesięciu po sobie następujących miesięcznych ratach. Jeden członek może posiadać najwyżej cztery udziały. Każdy członek odpowiada swoim udziałem i dalszą kwotą w wysokości udziału Zarząd składa się z 10 członków oraz ewentualnie z 3 zastępców. Członkami zarządu są Franciszek Namer, rewident Stanisław Walaszek, adjunkt, Wojciech Kozioł mistrz stacyjny, Edward Jenner, kolejmistrz, Alojzy Nowotny, kolejmistrz, Michał Borzyk, budnik, Jan Wilk, nadzorca przesuwania wozów, Jan Plika funkcyjaryusz, Franciszek Pocięcha, maszynista, Józef Kamieniarz, funkcyjaryusz, — wszyscy przy c. k. kolei państwowej w Zagorzanych, oraz 3 zastępcy: Jan Czerniak budnik, Wawrzyniec Jamro, palacz i Piotr Dziedziak, pisarz wczowy, — wszyscy przy c. k. kolei państwowej w Zagorzanych. Uprawnieni do zastępstwa 3 członkowie zarządu wspólnie. Podpis firmy: brzmienie firmy podpisywać będą wspólnie trzej członkowie zarządu co do zobowiązań firmy. Wszelkie inne pisma podpisuje prezes i sekretarz. Data wpisu 19 lipca 1917.

C. k. Sąd obwodowy j. handl., Senat IV.
Jasło, dnia 7 lipca 1917. (4849)

Firm. 256 Rg. A. II. 99. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru oddział A. wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Lwów, ul. Akademicka 14. Brzmienie firmy: Biuro dostaw kamienia i materiałów budowlanych Kasprzycki i Skawe Lwowie. Przedmiot przedsiębiorstwa: pośredniczenie przy do tawie materiałów budowlanych do budowy dróg, gęsińców, wszelkiego rodzaju budowli i odbudowy kraju. Forma spółki: jawna od 1 czerwca 1917. Spółnicy osobiście odpowiedzialni: Ludwik Kasprzycki właściciel Biura dostaw kamienia i materiałów budowlanych we Lwowie, ulica Akademicka 14, Karol Grodki prywatny we Lwowie, ul. Wincentego Pola 5, Tadeusz Mozyński absolwent Politechniki we Lwowie, ul. Wągliwiec 9. Do zastępstwa: jest uprawniony spółnik Karol Grodki. Podpis firmy: następuje w ten sposób, że pod wypisanem, wycięciem, wydrukowaniem, lub w jaki inny sposób skróconem brzmieniem firmy spółnik uprawniony do zastępstwa swój podpis umieści, t. j. obecnie Karol Grodki. Dzień wpisu: 1 sierpnia 1917.

C. k. Sąd kraj. jako handlowy, Oddział IV.
Lwów, dnia 28 lipca 1917. (4834)

Firm. 145/17 Stow. III. 132. Wpis stowarzyszenia. Wpisano do rejestru stowarzyszeń w dniu 28 sierpnia 1917 roku: Siedziba stowarzyszenia: Białe. Brzmienie firmy: Towarzystwo spożywcze urzędników administracji politycznej i Rady szkolnej krajowej, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Po niemiecku: „Konsumverein der Beamten der politischen Verwaltung und des Landesschulrates, Reg. G. m. b. H.“ Przedmiot przedsiębiorstwa: Nabywanie i dostarczanie artykułów gospodarstwa domowego i środków spożywczych dobrej jakości po takich cenach tylko dla członków. Umowa stowarzyszenia (statut) z dnia 22 czerwca 1917 roku. Udział wynosi 20 koron i jest płatny przy wstąpieniu. Członek odpowiada za zobowiązania stowarzyszenia jeszcze dalszą kwotą 20 koron. Zwołanie walnego zgromadzenia uskutecznia dyrekcja przez ogłoszenie na ośm dni w lokalach sklepowych stowarzyszenia. Zarząd (Dyrekcja) składa się z 9 członków i 4 zastępców. Członkami dyrekcji są: 1. Alfred Budzynowski, c. k. rewident rachunkowy, 2. Ludwik Chmurowicz, c. k. rewident rachunkowy, 3. Maryan Halajewski, c. k. oficyał Namiestnictwa, 4. Zygmunt Karasiński, c. k. starosta, 5. Tadeusz Kawecki, c. k. konceptista Namiestnictwa, 6. Mieczysław Kostecki, c. k. komisarz powiatowy, 7. Józef Lisowski, c. k. oficyał Namiestnictwa, 8. Wincenty Reguszewski, c. k. asystent hydrograficzny, 9. Bronisław Robak, oficyał kancelaryjny. Zastępcami członków są: 1. Flawian Chrupowicz, c. k. asystent rachunkowy, 2. Grzegorz Farion, oficyał kancelaryjny, 3. Karol Gill, c. k. oficyał Namiestnictwa, 4. Konstancy Danda, starszy oficyał, — wszyscy w Białej. Uprawniona do zastępstwa Towarzystwa jest dyrekcja.

Podpis firmy uskutecznia się w ten sposób, iż pod firmą stowarzyszenia kładzie swój podpis dwóch członków dyrekcji z uprawnionych do tego przez dyrekcję. Upoważnieni do podpisu firmy zostali członkowie dyrekcji: Zygmunt Karasiński, Ludwik Chmurowicz i Tadeusz Kawecki.

C. k. Sąd obwodowy jako handl., Oddział II.
Wadowice, 28 sierpnia 1917. (4885)

Firm. 446/17 stow. 202. Wpis firmy stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego. Siedziba stowarzyszenia: Kraków. Brzmienie firmy: Spółka spożywcza urzędników i funkcyjaryusza c. k. Administracji podatków w Krakowie. Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną odpowiedzialnością. Data statutu: Kraków, 10 września 1917. Przedmiot przedsiębiorstwa: Celem stowarzyszenia jest zaopatrzenie członków w artykuły codziennego użytku. Czas trwania stowarzyszenia jest nieograniczony. Dyrekcja: Zarząd składa się z 5 członków. Do pierwszego zarządu wchodzi: 1. Truskiewicz Hipolit c. k. radca skarbu, 2. Pawlita Antoni c. k. sekretarz skarbu, 3. Czernecki Stanisław c. k. konceptista skarbu, 4. Chmielarczyk Edward c. k. kasyer głównej kasy kraj., 5. Christ Władysław c. k. rewident rach. skarbu. Podpis firmy (F. Z.): Podpis firmowy towarzystwa zawiera firmę wypisaną lub odbita, oraz podpis dwóch członków zarządu. Ogłoszenia: Wszelkie ogłoszenia towarzystwa odbywają się w drodze pisemnego cyrkularza, przez członków podpisane się mając. Udziały członków: Udział wynosi 50 kor. Każdy członek może mieć dowolną ilość udziałów. Odpowiedzialność: Członkowie odpowiadają za zobowiązania towarzystwa podwójną sumą deklarowanych udziałów. Wpisy szczegółowe: Rada nadzorcza składa się z 9 członków. Data wpisu: 18 września 1917.

C. k. Sąd krajowy jako handl., Oddział II.
Kraków, dnia 18 września 1917. (4904)

Firm. 132/17 Stow. III. 95. Zmiany dotyczące już wpisanego stowarzyszenia. W rejestrze stowarzyszeń wpisano w dniu 21 sierpnia 1917 roku przy stowarzyszeniu: „Składnica i sklep Kółka rolniczego w Suchej”, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, następujące zmiany: Ustąpili członkowie dyrekcji: Karol Bartmański, Franciszek Bartosz, ks. Stanisław Kucharczyk i zastępca członka dyrekcji Gabriel Mrugacz. Wybrani członkami dyrekcji: Jan Karafiłat, urzędnik Administracji dóbr w Suchej i Józef Rączka, dyrektor szkoły ludowej w Suchej.

C. k. Sąd obwodowy, j. handl., Oddział II.
Wadowice, 21 sierpnia 1917. (4886)

Firm. 161/17 Rg. A. 191. Wpis firmy pojedynczej. Do rejestru wpisano dnia 13 września 1917 r. Siedziba firmy: Żywiec, ulica Krakowska. Brzmienie firmy: „Walenty Wrzółewicz. Przedmiot przedsiębiorstwa: Fabryka wędlin. Posiadać: Walenty Wrzółewicz, właściciel fabryki wędlin w Żywcu, ulica Krakowska. Podpis firmy: Pod wycięniętą stampilią po polsku: „Walenty Wrzółewicz, fabryka wędlin, Żywiec”, lub po niemiecku: „Valentin Wrzółewicz, Selchwaren-fabrik Żywiec”, posiadać firmy napisze własnoręcznie swe imię i nazwisko.

C. k. Sąd obwodowy jako handl., Oddz. II.
Wadowice, 18 września 1917. (4887)

Firm. 406 Rg. B. I. (58). Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanych już w rejestrze handlowym firm kupców spółkowych. Do rejestru Oddz. B. wpisano co następuje: Siedziba firmy: Lwów, ul. Jagiellońska 1. 5. Brzmienie firmy: Galicyjski Bank Ludowy dla rolnictwa i handlu we Lwowie. Ustąpili członkowie rady zarządczej Maksymilian Kraus i Jędrzej Krukierk Maurycy Wiktor Eichner, dyrektor, został wybrany członkiem rady zarządczej Zastępca dyrektora wybrany dotychczasowy prokurator Emil Grabscheid. Prokurę Emila Grabscheida wykreślono. Dzień wpisu: 26 czerwca 1917.

C. k. Sąd krajowy jako handl., Oddział IV.
Lwów, dnia 19 czerwca 1917. (4828)

Firm. 485 Ges. I. 23. Aenderungen bei einer bereits eingetragenen Firma: Im Register wurde am 3 August 1917 bei der Firma. V. r. t. l. Filiale der k. k. priv. österr. Credit Anstalt für Handel und Gewerbe in Lemberg. Sitz: Lemberg, Hauptniederlung in Wien: folgende Aenderung eingetragen: Die bisherigen Direktor-Stellvertreter Friedrich Ehrenfest und dr. Wilhelm Rogendorf sind nunmehr Direktoren der Gesellschaft. Jeder von ihnen zeichnet die Firma der Gesellschaft kollektiv mit einem zweiten Direktor oder mit einem Direktor-Stellvertreter oder mit einem Prokuristen.

K. k. Landes- als Handelsgericht, Abt. IV.
Lemberg, am 28 Juli 1917. (4775)

Firm. 427/17 Odd. C. I. 17. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanych już w rejestrze handlowym firm kupców pojedynczych i spółek. Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: „Silb-rstein et Holzer“, dodatkowym kontraktem z dnia 20 marca 1917 zmieniono art. IV., XI. i XV. kontraktu spółki z dnia 3 grudnia 1907 r. Data wpisu: 31 sierpnia 1917.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy, Oddz. II.
Kraków, dnia 31 sierpnia 1917. (4926)

Firm. 443/17 Oddz. A. I. 33. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanych już w rejestrze handlowym firm kupców pojedynczych. Do rejestru Oddz. A. wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: „Ignacy Metzner“. Prokurę Ignacego Spantanga w Krakowie wykreślono. Data wpisu: 12 września 1917.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy, Oddz. II.
Kraków, dnia 12 września 1917. (4922)

Firm. 435/17 Stow. III. 110. Zmiany i dodatki do wpisanych już firm stowarzyszeń. Wpisano w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Siedziba stowarzyszenia: Wola Justowska koło Krakowa. Brzmienie firmy: Spółka oszczędności i pożyczek w Woli Justowskiej, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką. 1. Członek zarządu wystąpił: Józef Pieczara. 2. Członek zarządu wybrany: Józef Mistrz kierownik szkoły w Woli Justowskiej. Data wpisu: 12 września 1917.

C. k. Sąd krajowy jako handl., Oddz. II.
Kraków, 12 września 1917. (4920)

Firm. 22/17 Stow. I. 71. Należy wpisać w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Siedziba stowarzyszenia: Rymanów. Brzmienie firmy: Składnica i sklep Kółka rolniczego w Rymanowie. Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Stały członek dyrekcji Michał Sołtyś i zastępca stałych członków dyrekcji Jan Kukła i Józef Nowotarski wystąpili. Wybrano stałym członkiem dyrekcji Józefa Nowotarskiego a zastępcami stałych członków dyrekcji Romana Gablonkowskiego i Michała Sołtyś, wszystkich w Rymanowie zamieszkałych. Data wpisu 25 września 1917.

C. k. Sąd obwodowy, Oddział IV.
Sanok, dnia 12 września 1917. (4862)

Kuratele.

P. 56/17 (2). Ogłoszenie pozbawienia własności. Uchwała c. k. sądu powiatowego w Starejsoł Oddział II. z dnia 12 czerwca 1917 L. cz. L. 1/17 (13) pozbawiono całkowicie własności Mieczysława Lewickiego suspendowanego adjunkta pocztowego zamieszkałego w Chyrowie a to z powodu choroby umysłowej. Kuratorem ustanowiono p. Stanisława Lewickiego aptekarza w Chyrowie.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.
Starasól, 26 lipca 1917. (4785 2-3)

Ne XVI. 331/17 (1). C. k. Sąd powiatowy w Krakowie ustanawia dla niewiadomo gdzie przebywających: Jetti z Kaufmannów Sächsowej, Efraima Kaufmanna, Szyfry Kaufmanna i Małki Kaufmanna, współwłaścicieli przy ul. Szerokiej l. 38 w Krakowie, ustanawia kuratorem dr. Dawida Süsskinda adwokata w Krakowie.

C. k. Sąd powiatowy cyw. Oddział XVI.
Kraków, 14 kwietnia 1917. (4787 2-3)

L. 12/17. Gustawa Gołucha z Żywca uznano umysłowo chorym. Kuratorem jego ustanowiono Jadwigę Gołuch z Żywca.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Żywiec, dnia 16 maja 1917. (4739)

P. III. 266/17. Feliksa Kamińskiego z Baska pozbawiono całkowicie własności z powodu choroby umysłowej. Kuratorem tegoż ustanowiono Piotra Pencaka z Baska.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział III.
Busk, 8 lipca 1917. (4820 2-3)

P. 334/17 (6). Za częściowo pozbawionego własności z powodu marnotrawstwa uznano Ignacego Świątkę z Łukowej obecnie w Ameryce. Doradcą jego ustanowiono Teklę Świątkową.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Tarnów, dnia 17 września 1917. (4889)

P. 107/11 (107). Dla niewiadomego miejsca pobytu małol. Józefa Soleckiego i gdy obecne miejsce pobytu tego opiekuna Jana Res-elyto nie jest tut. sądowi znane, ustanawia się kuratora p. dr. Schaffera adwokata w Ustrzykach.

C. k. Sąd powiatowy, Oddz. I.
Ustrzyki dolne, 20 września 1917. (4932)

P. 82/17 (5) Uchwała c. k. sądu powiatowego w Kalwarii z dnia 25 maja 1917 l. 6/17 (5) pozbawiono częściowo własności Maryannę Pająk zamieszkałą w Harbutowicach a to z powodu nieudolności umysłowej. Doradcą ustanowiono p. Marcina Kanię w Harbutowicach.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Kalwaria, dnia 25 maja 1917. (4875)

L. 1/17 (17. P. Antoninę Pietrzakową zamieszkałą w Podkamyczku ad Balice pozbawiono całkowicie własności z powodu niedołęstwa umysłu. Kuratorem jej ustanowiono jej męża p. Stanisława Pietrzaka w Łanucie.

C. k. Sąd powiatowy.
Liscki, dnia 12 sierpnia 1917. (4891)

Doniesienia prywatne.

Przyjmujemy do naprawy i kupujemy wszelkie zepsute (4640 5-7)

MASZYNY I NARZĘDZIA ROLNICZE.
Na wszelkie zapytania służymy odwrotnie szczegółowymi informacjami i najdogodniejszymi ofertami.
Warsztaty dla naprawy maszyn i narzędzi rolniczych „NAPROL“ Kraków, św. Wawrzyńca 26.

Okazyjnie ubranie marynarkowe

zimowe, ostatniej mody, kompletnie nowe, z 1a przedwojennego angielskiego, brązowego materiału, z powodu powołania do wojska nie odbrane dla średniego pana za 400 koron sprzedaje firma **MATLAS, ul. Rutowskiego 5.** (4818)

W celu wydzierżawienia blisko 100 morgów pola naftowego należącego do gminy Mraźnica ad Borysław, które tworzą parcele l. 590, 567, 616 i 617 3 w Mraźnicy na przeciąg 25 lat poczynszy od roku 1921 do 1946 — rozpisuje się niniejszem ofertowy konkurs z terminem do 5 listopada 1917 roku. Oferty, które zawierać mają wysokość czynszu najmu, należy wnieść do podpisanego komisarza rządowego, który na żądanie udzielić może bliższych informacji.

Równocześnie zauważa się, że dotychczas w Mraźnicy postawiono około 30 nowych szybów, z których kilka daje już produkty do 3 cystern dziennie. Prawie wszystkie tereny naftowe położone na gruntach rustikalnych są już przez rozmaite firmy wydzierżawione.

Mraźnica, 2 października 1917.
Komisarz rządowy
Roman Lewicki. (4919)

**WAPNO palone, w bryłach i mielone
CEMENT PORTLANDZKI i GIPS
CEGLĘ, DACHÓWKĘ i PAPER**

dostarcza wagonami (4938 1-2)

HENRYK EBER
Lwów, ul. Podleńskiego 10. Wiedeń IV., Paulanergasse 5.